

ODJECI

**IZ ŽIVOTA PROVINCije PRESVETOG SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka - SPLIT, Lovret**

God. 2010./XL.

Br. 1/156

S A D R Ž A J

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE.....	3
PORUKA SV. OCA	
Svjedočanstvo pobuduje zvanja	4
IZ GENERALATA	
Okružnica vrhovne predstojnice.....	7
IZ PROVINCIJALATA	
Slavlje redovitoga provincijalnoga kapitula.....	9
Sa sjednice Provincijalnoga vijeća	13
Obavijesti.....	13
ZBIVANJA I OSVRTI	
Osobni ulog – uvjet za život zajedno	15
Susret kandidatkinja	16
Kardinal Alojzije Stepinac – uzor svećenika	17
Utjecaj glazbe na suvremenog čovjeka	18
Uči kroz vrata Rane	19

Biti žena.....	19
Neka mi bude po Tvojoj riječi.....	20
Ulazak u novicijat i početak postulature	22
Korizma u dječjem vrtiću.....	23
Hodočašće povjerenja na zemlji.....	24
 USKRSNE ČESTITKE	 25
 NAŠI POKOJNICI	
Sestre naše Kongregacije.....	27
Rodbina sestara.....	27
S. M. Miroslava Mara Petričević.....	28
Zahvale	29
 IZ ŽIVOTA NAŠE KONGREGACIJE	
Iz generalne kuće.....	31
Iz Mariborske provincije	32
Iz Splitske provincije.....	33
Iz Tršćanske provincije	34
Iz Lemontske provincije	35
Iz Mostarske provincije	36
Iz Argentinske provincije	37
Iz Bosansko-hrvatske provincije	38
Iz Austrijsko-koruške provincije	39

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Uređuje: s. Marija Petra Vučemilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319 358
e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.t-com.hr
skype: skolskesestreLovret
www.skolske-sestre-franjevke.hr

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Drage sestre!

U korizmenom vremenu razmišljali smo i hodili u znaku križa, tražeći u njemu osmišljenje svoga postojanja i djelovanja, smjerokaz za svoju sadašnjost i budućnost.

Životna zbilja neizbjježno nas sučeljuje s vlastitim križevima, pa i onda kada bismo im mi željeli umaći ili ih ukloniti. Susrećemo se s križevima po našim crkvama, na raskrižjima, u domovima, na grobovima najbližih... Križ je utisnut u našu domovinsku povijest. Sjetimo se grada Vukovara, križnih putova i brojnih stradanja našega naroda.

Životni križevi, bili oni moji ili tuđi, ne ostavljaju nas ravnodušnima. Bude u nama osjećaj straha i strahopoštovanja, patnju i supatnju, tugu ali i kršćansku nadu. Međutim, nije dobro ostati samo na osjećajima.

Svaki križ i razmatranje nad njim može postati i ostati neplodno ukoliko ne (do)vodi do susreta s Raspetim i Uskrslim. A on se nalazi u potrebnicima. U braći i sestrama koji nas trebaju. Poziva nas da se susretnemo s njima u njihovim križevima, i to kroz konkretna djela. Pružanje pomoći potrebnima i stradalima, kao što smo imali priliku nedavno učiniti braći i sestrama koji su bili pogodjeni potresima na Haitiju ili u Čileu, od nas se očekuje. Vjerujem da se u tom smjeru dajemo svaka osobno, ali pozvane smo činiti isto i kao Zajednicu.

Valja nam odgovarati na potrebe svijeta u kojem živimo. Prepoznavati znakove vremena kako bismo mogle *odgovarati na molbe Crkve i svijeta, služiti nesebično iz ljubavi* (s. Franciska Lampel). U tkanju života naše Zajednice, posvećivanju onoga što jesmo i u kojem smjeru želimo živjeti svoju karizmu, učinimo korak i odlučimo se za pružanje pomoći u nošenju križa djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi; mladima koji traže jasniju viziju budućnosti; ovisnima o drogama, alkoholu; žrtvama nasilja; starijima i nemoćnim; materijalno i duhovno siromašnima. Svi oni traže izlaz iz svojih križevnih situacija. Čekaju uskrsnuće. Možemo li i hoćemo li im pomoći? Ali ne samo željom i rijećima, nego stvarnom zauzetošću i djelima.

Usklađivanjem misli, riječi i djela dogodit će se u nama uskrsna promjena koju želimo i trebamo. A nje nema bez križa. Uskrsnuće ili, još bolje, neprestano uskrišavanje u svagdanjem životu najplodnije se ostvaruje po križu i umiranju sebi, po primjeru Raspetoga i Uskrsloga.

Sestre, otvarajmo se novosti života s Kristom. Uvijek iznova. Unatoč križevnosti zbilje, bilo osobne, bilo zajedničke, ne prestajmo u Njemu tražiti istinsku radost i osmišljenje svoga biti i djelovati. Proslavljeni Gospodin, temelj uskrsne radosti, neka nam bude snaga i smjerokaz.

S Kristom sve možemo: živjeti, umirati i uskrišavati.

Svima sretna i blagoslovom ispunjena svetkovina Uskrsnuća Gospodnjega!

Vaša s. Leonka

Uskrs 2010.

PORUKA SV. OCA

SVJEDOČANSTVO POBUĐUJE ZVANJA

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan molitve za zvanja 2010.

Časna braća u biskupstvu i svećeništvu, draga braćo i sestre!

Svjetski dan molitve za zvanja, koji će se po 47. put slaviti na Četvrtu uskrsnu nedjelju – odnosno nedjelju Dobrog Pastira – 25. travnja 2010. pruža mi priliku predložiti vam da razmišljate o temi koja se dobro uklapa u Svećeničku godinu: Svjedočanstvo pobuđuje zvanja. Koliko će naši naporci koje ulažemo u promicanje zvanja urođiti plodom ovisi, naime, u prvom redu o Božjem besplatnom djelovanju, ali će ih, kao što to potvrđuje pastoralno iskustvo, potpomoći također kvaliteta i bogatstvo osobnog i zajedničkog svjedočenja onih koji su već odgovorili na Gospodinov poziv u svećeničkoj službi i posvećenom životu, jer njihovo svjedočanstvo može pobuditi u drugima želju da i sami velikodušno odgovore na Kristov poziv. Ta je tema dakle usko vezana uz život i poslanje svećenikâ i posvećenih osobâ. Zato bih želio pozvati sve one koje je Gospodin pozvao raditi u njegovu vinogradu da obnove svoj vjerni odgovor, napose u ovoj Svećeničkoj godini, koju sam proglašio u prigodi 150. obljetnice smrti svetog Ivana Marije Vianneya, Arškog župnika, koji je trajni uzor prezbitera i župnika.

Već u Starome zavjetu proroci su bili svjesni da su pozvani svojim životom svjedočiti ono što naviještaju i bili su spremni suočiti se i s nerazumijevanjima, odbacivanjima i progonstvom. Zadaća koju im je Bog povjerio potpuno ih je obuzela, kao "rasplamtjelioganj" u srcu, kojemu čovjek ne može odoljeti (usp. Jr 20,9) i zato su bili spremni predati Gospodinu ne samo svoj glas, već cio svoj život. U punini vremenâ Isus, poslan od Oca (usp. Iv 5,36), svjedoči svojim poslanjem Božju ljubav prema svim ljudima, bez iznimke, osobito prema posljednjima, grešnicima, potisnutima na rub društva, siromašnima. On je najveći svjedok Boga i njegove žarke želje da se svi ljudi spase. U osvit novog doba, Ivan Krstitelj, životom potpuno utrošenim na pripravljanju puta Kristu, svjedoči da se u sinu Marije iz Nazareta ispunjavaju Božja obećanja. Kada ga je vidio da dolazi na rijeku Jordan, gdje je krstio, pokazuje ga svojim učenicima kao "Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta" (Iv 1,29). Njegovo je svjedočanstvo tako plodno da dvojica njegovih učenika kada su "čula njegove riječi... podoše za Isusom" (Iv 1,37).

I u Petrovu pozivu, prema onome što piše evanđelist Ivan, ulogu je odigralo svjedočanstvo brata Andrije, koji, nakon što je susreo Učitelja i odgovorio na njegov poziv ostati s Njim, osjeća potrebu da bratu odmah priopći ono što je otkrio u svojem "stanovanju" s Gospodinom: "'Našli smo Mesiju!' - što znači 'Krist – Pomazanik'. Dovede ga Isusu" (Iv 1,41-42). Slobodna i besplatna Božja inicijativa susreće i interpelira odgovornost onih koji prihvataju njegov poziv postati, vlastitim svjedočanstvom, oruđa Božjeg poziva. To se događa također danas u Crkvi. Bog se služi svjedočanstvom svećenikâ, vjernih svome poslanju, da probudi nova svećenička i redovnička zvanja u službi Božjeg naroda. Zato želim podsjetiti na tri vidika svećeničkog života, koji mi se čine bitnima za djelotvorno svećeničko svjedočenje.

Temeljna i prepoznatljiva sastavnica svakog poziva na svećeništvo i posvećeni život jest prijateljstvo s Kristom. Isus je živio u stalnom sjedinjenju s Ocem i to je ono što je kod

učenika pobuđivalo želju živjeti to isto iskustvo, učeći se od Njega zajedništvu i neprestanom dijalogu s Bogom. Ako je svećenik "Božji čovjek" koji pripada Bogu i koji pomaže drugima upoznati ga i ljubiti, mora njegovati duboku prisnost s Njim, ostati u njegovoj ljubavi, ostavljajući prostora za slušanje njegove Riječi. Molitva je prvo svjedočanstvo koje pobuđuje zvanja. Poput apostola Andrije, koji priopćava bratu da je upoznao Učitelja, isto tako onaj koji želi biti Kristov učenik i svjedok mora ga osobno "vidjeti", mora ga upoznati, mora naučiti ljubiti ga i ostati s njim.

Drugi vidik svećeničkog posvećenja i redovničkog života je potpuno predanje samoga sebe Bogu. Apostol Ivan piše: "Po ovom smo upoznali Ljubav: on je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braću" (1 Iv 3,16). Tim riječima on poziva učenike da uđu u istu Isusovu logiku koji je, u čitavom svom životu, vršio Očevu volju sve do najveće žrtve: predanja samoga sebe na križu. Tu se zorno vidi Božje milosrđe u svoj njegovoj punini; milosrdna ljubav koja je pobijedila tmine zla, grijeha i smrti. Slika Isusa koji na Posljednjoj večeri ustaje od stola, odlaže haljine, uzima ubrus, opasava se i saginje oprati noge apostolima, izražava smisao služenja i dara koje je pokazao u čitavom svom životu, u poslušnosti Očevoj volji (usp. Iv 13,3-15). Po uzoru na Isusa, svaki onaj koji je pozvan živjeti životom posebnog posvećenja mora se truditi svjedočiti dar potpunog predanja Bogu. Iz toga proizlazi sposobnost davati se zatim onima koje mu je providnost povjerila u pastoralnoj službi, s punim, neprekidnim i vjernim posvećenjem i s radošću što je suputnik mnogoj braći, kako bi se ona otvorila susretu s Kristom i kako bi Njegova riječ postala svjetlo na njihovu putu. Povijest svakog poziva se gotovo redovito isprepliće sa svjedočanstvom nekog svećenika koji s radošću živi dar samoga sebe braći za Božje kraljevstvo. To je zato što su blizina i riječi nekog svećenika kadri probuditi pitanja i dovesti također do konačnih odluka (usp. Ivan Pavao II., apostolska pobudnica Pastores dabo vobis, 39).

Na kraju, treći vidik koji mora karakterizirati svećenika i posvećenu osobu je živjeti zajedništvo. Isus je pokazao kao razlikovni znak onoga koji želi biti njegov učenik duboko zajedništvo u ljubavi: "Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge" (Iv 13,35).

Na poseban način, svećenik mora biti čovjek zajedništva, otvoren svima, kadar postići da čitavo stado koje mu je Gospodin u svojoj dobroti povjerio kroči složno, pomažući da se prebrode podjele, prevladaju razdori, izglade sukobi i nerazumijevanja, oproste uvrede. U srpnju 2005., susrevši se sa svećenicima u Aosti, rekao sam da ako mladi vide usamljene i tužne svećenike, neće se sigurno osjetiti ohrabreni slijediti njihov primjer. Počet će ih mučiti sumnje ako zaključe kako je to budućnost koja čeka svećenika. Važno je naprotiv ostvariti zajedništvo života, koje im pokazuje ljepotu svećeničkog bića. Tada će mladi čovjek reći: "ovo može biti budućnost i za mene, tako se može živjeti" (Insegnamenti I, [2005], 354). Drugi vatikanski koncil, govoreći o svjedočanstvu koje pobuđuje zvanja, ističe primjer ljubavi i bratske suradnje koji moraju pružati svećenici (usp. dekret Optatam totius, 2).

Sviđa mi se podsjetiti na ono što je napisao moj časni prethodnik Ivan Pavao II.: "Sâm život prezbiterâ, njihovo bezuvjetno predanje Božjem stadu, njihovo svjedočanstvo odanim služenjem Gospodinu i Crkvi, koje je obilježeno izborom prihvaćenog križa u nadi i vazmenoj radosti, bratska sloga prezbiterâ i njihova revnost za evangelizaciju svijeta, prvi su i najuvjerljiviji čimbenici plodnosti zvanjâ" (Pastores dabo vobis, 41). Moglo bi se reći

da se svećenička zvanja rađaju iz susreta sa svećenicima, gotovo poput dragocjene baštine što se prenosi riječju, primjerom i čitavim životom.

To vrijedi također za posvećeni život. Sâm život redovnikâ i redovnicâ govori o Kristovoj ljubavi kada ga oni slijede u punoj vjernosti evanđelju i s radošću prihvaćaju njegovo mjerilo prosuđivanja i način vladanja. Postaju "znak osporavan" za svijet, čija je logika često nadahnuta materijalizmom, egoizmom i individualizmom. Njihova vjernost i snaga njihova svjedočanstva – jer odricanjem samih sebe dopuštaju da ih Bog osvoji – nastavljaju pobuđivati u duši mnogih mladih želju da i sami trajno slijede Krista velikodušno i bespridržajno. Naslijedovati Krista čista, siromašna i poslušna i poistovjetiti se s Njime: to je ideal posvećenog života, svjedočanstvo da Bog ima apsolutno prvo mjesto u životu i u povijesti ljudi.

Svaki prezbiter, svaka posvećena osoba, vjerni svojem pozivu, prenose radost služenja Kristu i pozivaju sve kršćane da odgovore na sveopći poziv na svetost. Shodno tome, za učvršćivanje zvanja na svećeničku službu i posvećeni život i djelotvornost u promicanju zvanja nije ništa učinkovitije od primjera onih koji su rekli svoj "da" Bogu i naumu koji on ima sa svakom osobom. Osobno svjedočenje, koje čine egzistencijalna i konkretna opredjeljenja, potaknut će mlade da donesu zahtjevne odluke koje sežu i u njihovu budućnost. Da bi im se u tome pomoglo nužno je ono umijeće susreta i dijaloga koje je kadro prosvijetliti ih i pratiti, prije svega putem onog primjera života življenog kao poziv. Tako je činio sveti Arški župnik, koji je uvijek bio u doticaju sa svojim župljanima i "naučavao prije svega svjedočanstvom života. Iz njegova primjera, vjernici su učili moliti" (Pismo povodom proglašenja Svećeničke godine, 16. lipnja 2009.).

Neka ovaj Svjetski dan još jednom pruži dragocjenu priliku mnogim mладима da razmišljaju o vlastitom pozivu, prianjajući uza nj s jednostavnosću, pouzdanjem i punom raspoloživošću. Neka Djevica Marija, Majka Crkve, čuva svaku pa i najmanju klicu poziva u srcu onih koje Gospodin poziva da ga slijede izbliza; neka učini da ona postane bujno stablo, puno plodova za dobro Crkve i čitavoga čovječanstva. Za to molim, dok podjeljujem svima apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 13. studenoga 2009.

Papa Benedikt XVI.

IZ GENERALATA

Br. 310c/2010.

Svim sestrama Kongregacije

Drage sestre!

Prva korizmena nedjelja donosi evanđelje koje govori kako Duh odvede Isusa u pustinju i tamo bi kušan, napastovan od Zloga.

Napasti, kušnje, naša su ljudska stvarnost na putu između *već da* i *još ne*. U Isusovoj kušnji zrcale se naše ljudske kušnje, razotkriva se stanje naše ljudske naravi, ali i potrebe našeg srca. U kušnji prepoznajemo čime je ono nastanjeno, čime je “zaraženo”, kojim je nemirima obuzeto.

Naše srce teži zadovoljiti mnoge prohtjeve i želje pa nam dolazi napast pretvoriti kamen u kruh da bismo utažili glad srca i svoju želju za posjedovanjem (materijalne stvari, pogodnosti, slave, priznanja, itd.). Događa nam se izvrtanje ljestvice vrednota. A srce će nam se smiriti, utažiti iskonsku glad, samo kruhom života, riječju istine koje dolaze od Boga.

I mi često dolazimo u kušnju da tražimo znak, da očekujemo čudesna rješenja, nešto spektakularno, neki Božji intervent, kao u Isusovoj kušnji: skoči s ovog mjesta i anđeli Božji će te čuvati da se ne spotakneš. Kao ljudi skloni smo davati “savjete” Bogu kako, kada i što da učini za nas. A mi kao sinovi Božji trebali bismo biti spremni čekati u ustrajnoj nadi. I onda kad nas ovijaju tmine, kad nas muče strahovi, kad ne vidimo izlaza iz nekih situacija. Upravo tada, u tami, pokazujemo vjeru u svjetlo, vjeru u Boga vjernog uvijek svojim obećanjima.

I mi također padamo u napast koja “vrišti”: pokloni mi se! Možemo upasti u napast da obožavamo sami sebe i svoju stvarnu ili umišljenu moć. Očekujemo od osoba da se ponašaju u skladu s našim očekivanjima, ali isto tako željeli bismo da se i događaji odvijaju po svaku cijenu tako da postignemo ono što želimo. Stoga lako padnemo u napast da se predstavljamo onim što nismo, da manipuliramo ljudima u svrhu vlastitog probitka. Međutim, u vjeri i nadi valja nam se sprijateljiti sa svojim slabostima i nemoći i strpljivo čekati čas koji Gospodin ima za svakog od nas kao i za tijek stvari i događaja.

Isus je opominjao svoje učenike da mole da ne padnu u napast, jer “tijelo” je uvijek slabo (usp. Mt 26,41). Napasti su uvijek prisutne: mogu biti umrvljene, ali ne odsutne; može im se suprotstavljati, ali ne i uništiti ih. Napasti se pozivaju na najmračniji dio naše osobnosti gdje obitavaju egocentrizam, oholost, mržnja, neprijateljstva, odbijanje pomirenja, zlorabe drugih osoba, itd. Nekada su prikrivene naizgled kreponim držanjem. Kršćanski život je neprestano suočavanje i nadilaženje napasti da ozbiljno zanemarimo naše obveze prema Bogu i bližnjemu bez kojih nema ni na kojoj razini autentičnog kršćanskog života. Lijek svim našim napastima nalazimo u Isusovim riječima i primjeru njegova života. *Lijek prije svega, jer u muci Kristovoj nalazimo lijek protiv svih zala u koje možemo upasti. Ali nije manja ni korist koju nam daje njegov primjer. Muka Kristova pak dostaje da usmjerimo sav svoj život* (sv. Toma Akvinski). Tražimo li primjer ljubavi, potpunog sebedarja nalazimo ga u Kristu i

njegovoj smrti na križu. Želimo li primjer strpljivosti, poniznosti i savršene poslušnosti nalazimo sve to u Raspetom. U Njemu nalazimo *sve blago mudrosti i spoznaje* (Kol 2,3) nasuprot svakom drugom blagu za kojim težimo.

Korizma je na osobit način vrijeme istine za svakog od nas, istine kojoj se približavamo odgovarajući na poziv: *Obratite se i vjerujte evanđelju*. To je i put kojim nam je hoditi u svagdanjem suočavanju s kušnjama i napastima. To je jedini način kako ih nadvladavati.

Svakoj od vas, sestre, želim blagoslovljene, životom u istini ispunjene korizmene dane i mir Uskrsloga koji je Istina i Život.

S. M. Natalija Palac, vrhovna predstojnica

Grottaferrata, 25. siječnja 2010.

IZ PROVINCIJALATA

SLAVLJE REDOVITOGA PROVINCIJALNOGA KAPITULA

Split - Lovret, 10.-14. veljače 2010.

Od 10. do 14. veljače u našoj Provinciji slavile smo Redoviti provincijalni kapitul kojemu je predsjedala vrhovna predstojnica s. Natalija Palac. Bile su prisutne 32 kapitularke. S. Erika Dadić, odgojiteljica novakinja u DR Kongu, nije bila nazočna. Uputila je pismeno obrazloženje svoga izostanka.

Slavlje Kapitula započelo je molitvom Jutarnje i euharistijskim slavljem u čast Duhu Svetomu.

Na početku rada Kapitula s. Klara Šimunović, provincijalna predstojnica, pozdravila je sve sudionice i izrazila srdačnu dobrodošlicu. Na poseban način pozdravila je vrhovnu predstojnicu s. Nataliju Palac. Istaknula je misao vodilju kapitula – *Ja sam Put, Istina i Život* – i u tom duhu pozvala sve sudionice da budu nositeljice života koji nam se dariva.

Vrhovna predstojnica s. Natalija Palac u svojoj riječi pozdrava i otvaranja Kapitula istaknula je značenje kapitula kao snažnog trenutka zajedničkog života i djela svih sestara. Istaknula je da je vlast u posvećenom životu prije svega duhovna vlast, koja se stavlja u službu onoga što Duh želi ostvariti po darovima koje je on sam razdijelio svakoj članici Zajednice. Zaželjela je da slavlje kapitula bude slavljenje Boga, da u slavlje bude uključena i naša želja i naš napor da tražimo ono što je za zajedničko dobro.

Na poziv s. Klare animiranje i vođenje rada Kapitula preuzela je s. Natanaela Radinović.

Za tajnicu Kapitula izabrana je s. Karolina Bašić, a za pomoćnu tajnicu s. Rebeka Anić. Za brojačice glasova izabrane su s. Danijela Kovačević i s. Jelena Lončar.

Sve članice Kapitula položile su zakletvu o vjernom vršenju službe članice Kapitula.

Rad kapitula pratile su svojim molitvama i sestre iz generalne kuće i drugih provincija što su nam posvjedočile upućenim pozdravima i dobrim željama.

Prva dva dana kapitula bila su posvećena izvješćima. S. Klara Šimunović, provincijalna predstojnica, podnijela je izvješće o životu i djelovanju sestara u proteklom šestogodištu (2004.-2010.). Prikazala je stanje Provincije obzirom na glavna područja života i djelovanja, istaknula važnije događaje i zbivanja u našoj zajednici kroz proteklo razdoblje.

S. Marija Petra Vučemilo, provincijalna tajnica, iznijela je statističke podatke o stanju u Provinciji između dva redovita provincijalna kapitula i neka zapažanja uz posao u provincijalnom tajništvu.

Zatim su slijedila izvješća iz početnog odgoja. Izvješće o odgoju u postulaturi, novicijatu i junioratu podnijela je odgojiteljica s. Karolina Bašić, a o odgoju u kandidaturi s. Mirja Tabak, odgojiteljica kandidatkinja. S. Mirja je kao usklađivateljica provincijskih vijeća podnijela i izvješće o djelovanju provincijskih vijeća i sekcija.

Izvješće o gospodarstvenome stanju provincije podnijela je provincijalna ekonomka s. Senka Jenjić.

O životu i radu sestara u DR Kongu izvijestila je s. Mirabilis Višić, povjerenica sestara. Ona je također predstavila i pregled ekonomskoga stanja misije u DR Kongu koji je pripremila s. Romana Baković, ekonoma. Pročitana su i izvješća o početnom odgoju: izvješće s. Ivke Piplović o odgoju u kandidaturi te izvješće s. Erike Dadić o odgoju postulantkinja i novakinja.

Sva izvješća bila su podloga rasprave u plenumu. Razgovaralo se otvoreno o svemu što se tiče našeg zajedničkog života i apostolskog djelovanja.

Treći dan kapitula, 13. veljače, bio je posvećen molitvi i sabranosti pod vodstvom fra Nikole Vukoje. U svom nagovoru fra Nikola je naglasak stavio na franjevačke oznake slavljenja kapitula, na ozračje i duh koji su nužni u radu kapitula te na ulogu i osobine poglavara u franjevačkoj zajednici. Svojim jednostavnim ali bogatim izlaganjima popraćenim konkretnim primjerima, uveo nas je u ozračje dubljeg razmišljanja, sabranosti i molitve.

Četvrti dan kapitula bio je izborni. Prije podne izabrana je nova provincijalna predstojnica s. Leonka Bošnjak Čovo, a provincijalne savjetnice – s. Jozefa Lučić, s. Kruna Plazonić, s. Jelena Lončar i s. Natanaela Radinović – izabrane su tijekom poslijepodnevna.

U kapeli, neposredno prije molitve Večernje, u nazočnosti brojnih sestara s. Leonka je položila zakletvu o vjernom upravljanju Provincijom prema svetom Evandželu, Pravilu i Konstitucijama i služenju sestrama u duhu sestrinske ljubavi. S. Klara, prethodna provincijalna predstojnica, predala joj je pečat Provincije i ključeve provincijskog arhiva.

U nedjeljno prijepodne, tj. posljednjeg dana kapitula, učinjen je osvrt na rad. Prihvaćeni su prijedlozi i zadaci proizišli iz cjelokupnog rada kapitula:

1. Do slijedećeg radnog kapitula ispitati mogućnosti prenamjene dijela Doma za starije i nemoćne osobe Lovret za potrebe zajednice.
2. U rad s mladima uključivati sestre različitih profesija; odrediti osobu koja bi se o tome brinula.
3. Organizirati dan *otvorenih vrata* u našim kućama.
4. Izraditi novi provincijski plan za iduće šestogodište.
5. Pregledati i prema potrebi preuređiti Statute provincije.
6. Preuređiti Misijske statute.
7. Preuređiti Pravilnik provincijalnog kapitula.
8. Osmisliti „misijski kutak“ u kojem bi se čuvali i izlagali predmeti koji svjedoče o životu i djelovanju sestara u DR Kongu.

Na završetku kapitula upućene su riječi zahvale. S. Bonifacija Barun, članica provincijalnog vijeća koje završava službu, zahvalila je s. Klari i ostalim savjetnicama za šestogodišnji rad i suradnju.

S. Natalija Palac, vrhovna predstojnica, zahvalila je svim sestrama na živom sudjelovanju u radu kapitula. Obećala je pratiti zajednicu molitvom i pozitivnim zanimanjem. Zahvalila je s. Klari i savjetnicama na svem dobru što su učinile. S. Leonki osobno i novim savjetnicama poželjela je da nađu ključ za srce svake sestre. S. Klara je u znak zahvale s. Nataliji u ime svih sestara darovala grafiku „Otajstvo blizine“ iz Franjevačke mreže dobrote, kao izraz i naše međusobne blizine te pripadnosti istoj obitelji.

S. Leonka, novoizabrana provincijalna predstojnica, zahvalila je s. Nataliji za iskazano sestrinstvo i riječi ohrabrenja. Zahvalila je i s. Klari za njezino služenje Provinciji, kao i

svim članicama provincijalnog vijeća koje završavaju službu. S. Leonka je u skladu s geslom ovog kapitula *Ja sam Put, Istina i Život* potaknula sve sestre da težimo tom cilju i zaželjela da u tom duhu izgrađujemo zajednicu. Pozvala je sve na otvorenost i suradnju, za služenje u Kristovu duhu.

Rad smo završile molitvom *Pohvale Bogu Svemogućemu*.

s. Karolina Bašić, tajnica kapitula

***

Zahvala s. Klare na Kapitulu

Zahvaljujem Bogu za sve dobro kojim nas je tijekom ovoga šestogodišta obdarivao, za njegovu snagu i nadahnuća, za radosti i trpljenja. Prije šest godina sestre su meni i članicama provincijalnoga vijeća ukazale veliko povjerenje. Trudile smo se, s Božjom pomoću, činiti sve što smo najbolje znale i mogle. Sigurno je da smo mnogo toga mogle učiniti i bolje. Činjenica je da su situacije mnogo puta takve da radimo ono što u danom trenutku možemo, prema svojim mogućnostima. Zahvaljujem, svima vama sestre, što ste mene prihváćale u mojim ograničenjima i molim oproštenje za svoje pogreške i propuste.

Iskreno zahvaljujem s. Nataliji Palac, vrhovnoj predstojnici koja nas je kao Provinciju sestrinski pratila, radovala se svakom uspjehu, a u poteškoćama nam je pomagala ohrabrenjima i traženjem najboljega rješenja. Osobno Vam, s. Natalija, zahvaljujem za otvorenost i pristupačnost, da sam Vam se uvjek mogla slobodno obratiti.

Zahvaljujem članicama Provincijalnoga vijeća, s. Mirji Tabak, provincijalnoj zamjenici, s. Andrei Nazlić, s. Bonifaciji Barun i s. Ljiljanki Marić za suradnju, za savjetovanje i za svaku konkretnu zauzetost u vođenju i izgradnji Zajednice.

Zahvaljujem s. Mariji Petri Vučemilo, provincijalnoj tajnici, koja je marno i samozatajno obavljala sve poslove tajništva i mnoge druge izvanredne poslove važne u ostvarenjima provincijalnih projekata.

Zahvaljujem s. Senki Jenjić koja je u službi provincijalne ekonome poput mudre upraviteljice nadvladavala brojne poteškoće i s optimizmom izgrađivala dobre odnose suradnje koji "kuću grade".

Zahvaljujem odgojiteljicama, s. Karolini Bašić i s. Mirji Tabak, na predanom radu uvođenja mladih u redovnički život.

Zahvaljujem svim kućnim predstojnicama s kojima sam na poseban način dijelila odgovornost animiranja zajednice. Zahvaljujem im za skrb oko duhovne izgradnje sestara i upravljanja vremenitim dobrima u svojim zajednicama.

Zahvaljujem s. Mirabilis Višić, povjerenici sestara u DR Kongu, za marnu brigu oko napretka svake sestre i odgajanice. Srdačno zahvaljujem i ekonomi, odgojiteljicama i kućnim predstojnicama za njihovo predano zalaganje u odgovornim službama. Na poseban način zahvaljujem svim sestrama u misiji koje radosno pronose Vijest spasenja i uz cijenu trpljenja oskudice i svakodnevno riskirajući vlastiti život.

Hvala svim sestrama, pokojnima za primjer predanoga života u služenju drugima, svim živućima za svako, i najmanje učinjeno dobro, za razumijevanje, suradnju, za molitvu, podršku i pomoć.

Biskup splitski Franjo Filip Nakić tražio je onodobno za svoju biskupiju redovnice koje će udahnuti nov dah, oživotvoriti novi polet u mlađeži i u obiteljima. Prepoznao je traženo u Školskim sestrama, vjerovao je da one mogu odgovoriti potrebama njegove biskupije upravo franjevačkom karizmom, karizmom odgajanja i poučavanja žena i djece, mlađih i svih potrebnih.

Vjerujem da ukorijenjene u Kristu, otvorene i poučljive *Duhu Svetome i njegovu svetome djelovanju*, možemo i danas i u budućnosti ovome gradu i svijetu donijeti još puno dobra.

U tome neka nam pomogne i neka nas svojim zagovorom prati sveti naš otac Franjo, sveta Klara i blaženi Alojzije Stepinac čiji spomandan danas slavimo.

s. Klara Šimunović

U Splitu, 10. veljače 2010.

SA SJEDNICE PROVINCIJALNOGA VIJEĆA

Prva sjednica novoizabranoga provincijalnog vijeća održana je 13. ožujka 2010. godine u provincijalnom središtu u Splitu u nazočnosti svih članica. Na dnevnom redu, između ostalog, bilo je sljedeće:

Imenovnja. Provincijalnom tajnicom imenovana je s. Marija Petra Vučemilo, a provincijalnom ekonomom s. Senka Jenjić. Odgojiteljicom postulantkinja, novakinja i juniorka imenovana je s. Karolina Bašić.

Sestre u DR Kongu. Sestrama u DR Kongu upućen je dopis kojim se traže njihovi prijedlozi za povjerenicu sestara u Kongu budući da je s. Mirabilis Višić istekao mandat.

Razgovaralo se o višemjesečnom nezakonitom izbivanju s. M. Fidélie Naweza Bisimwa iz zajednice. U tijeku je savjetovanje s crkvenim pravnicima o rješavanju toga pitanja.

Provincijski plan. Dogovoren je da s. Leonka prigodom vizitacije od sestara zatraži prijedloge i mišljenja o sadržaju Provincijskog plana za sljedeće šestogodište. Nakon toga imenovat će se radna skupina za izradu Plana.

Dopisi. Razmotreni su pristigli dopisi.

Gospodarstvo. Razmotrena su neka gospodarstvena pitanja. Dana je suglasnost za obnovu kuhinje s pomoćnim prostorijama u samostanu na Lovretu.

s. Natanaela Radinović, zapisničarka

***

OBAVIJESTI

Novo vodstvo Mostarske provincije

Dana 6. veljače 2010. u samostanu sestara u Bijelome Polju na redovitom provincijalnom kapitulu izabrano je novo vodstvo mostarske provincije Svete Obitelji:

- s. Franka Bagarić, provincijalna predstojnica
- s. Zdenka Kozina, zamjenica provincijalne predstojnice
- s. Robertina Barbarić, druga savjetnica
- s. Leopoldina Kovačević, treća savjetnica
- s. Mila Sesar, četvrta savjetnica

Doktorirala

Dana 10. ožujka 2010. godine naša s. Stela Mijić je na Katoličkom teološkom fakultetu Sveučilišta u Beču obranila disertaciju iz pastoralne teologije pod naslovom *Pastoralno-liturgijski razvoj u Hrvatskoj od početka 20. stoljeća do konca Drugog svjetskog rata - na primjeru mise.*

S. Steli iskreno čestitamo u želji da stečeno znanje i iskustvo nesebičnim zalaganjem pretoči za dobro zajednice i Crkve.

Početak novicijata i postulature

Uoči svetkovine Navještenja Gospodinova, 24. ožujka 2010. godine, u kapeli provincijalne kuće u Splitu, uz molitvu Večernje u novicijat je primljena s. Mirjana Puljiz, a vrijeme postulature započela je Dragica Karlić.

S. Mirjana imendan slavi 12. rujna.

Prvi zavjeti

Na svetkovinu Navještenja Gospodinova, 25. ožujka o. g. u kapeli provincijalne kuće u Splitu, za vrijeme euharistijskog slavlja koje je u zajedništvu sa sedam svećenika predvodio generalni vikar splitsko-makarske nadbiskupije mons. Ivan Ćubelić, prve redovničke zavjete položila je s. Nada Dolić u ruke provincijalne predstojnice s. Leonke Bošnjak Čovo.

Bolesne sestre

Posljednje vrijeme više sestara bilo je potrebno liječničke pomoći i bolničkog liječenja: s. Paulina Kurtović, s. Anoalita Kavira Pendeza, s. Jasna Kasalo i s. Marijana Rimac.

Sastanak odgojiteljica

Godišnji sastanak odgojiteljica i provincijalnih predstojnica naših triju provincija – splitske, mostarske i bosansko-hrvatske - održat će se u Splitu na Lovretu 6. travnja 2010. godine.

Vijećanje redovničkih odgojiteljica

Vijećanje redovničkih odgojiteljica i odgojitelja u organizaciji HUVRP i HKVRP bit će 14. i 15. travnja o. g. u Domu duhovnih susreta u Lovranu, na temu *Samoodgoj u svrhu odgoja*.

Seminar za juniorke

Seminar za sestre s privremenim zavjetima u organizaciji HUVRP održat će se 14. i 15. svibnja 2010. godine u Duhovnom centru sestara Kćeri Božje ljubavi u Granešini. Tema seminara je *Redovničko zajedništvo – blago u glinenim posudama*, a voditeljica je s. Marija Pehar, školska sestra franjevka mostarske provincije.

Izmjena datuma duhovnih vježba

Na molbu voditelja duhovnih vježba fra Ratka Radišića, izmijenjen je termin održavanja duhovnih vježba u Zagrebu, Jordanovac 55. Duhovne vježbe bit će od 26. lipnja do 2. srpnja 2010. godine.

ZBIVANJA I OSVRTI

OSOBNI ULOG – UVJET ZA ŽIVOT ZAJEDNO

Naš život je istkan nitima susretâ. Susrećemo drage nam osobe, suradnike na poslu, slučajne prolaznike na ulici, one kojima je potrebna naša pomoć... U vlastitoj zajednici svakodnevno susrećemo sestre dok zajedno molimo ili nešto radimo. Naši susreti u zajednici od nas često zahtijevaju žrtvu i odricanje, traže naš osobni ulog.

Već treću godinu za redom na razini naše Provincije događa se i susret sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja i sakristanka. Početkom ove godine, tj. 2. siječnja, okupile smo se u Splitu na Lovretu. Zajedno smo razmišljale i molile.

Tema ovogodišnjeg susreta bila je *Osobni ulog – uvjet za život zajedno*, a predavač je bio fra Zvonimir Brusač. Nakon euharistijskog slavlja fra Zvonimir nas je svojim izlaganjem poveo na izvore redovničkog života. Ukazao nam je na bit redovničkog života, istinsko življenje karizme vlastite ustanove. Ona se ostvaruje životom. Naše poslanje treba biti svjedočenje u duhu vlastite karizme.

U popodnevnim satima imale smo zajednički rad na zadanim pitanjima koja su pripremile članice sekcije za katehizaciju. Zajedno smo se pitale: Vrednujemo li ispravno znanje? Težimo li za znanjem koje nam pomaže u ispunjavanju karizme ili nam znanje treba da bismo se hvalile svojom učenošću? U tom radu pomogao nam je odlomak iz životopisa sv. Franje, 2 Čel 85 i 194.

Kako bismo što dublje zaživjele pripadnost našoj Provinciji, te kako bi naša karizma bila djelotvornija u ovom vremenu, sukladno osjećaju za Crkvu i zajednicu, o čemu je govorio i fra Zvonimir, svaka se sudionica zapitala: Težim li za pravom svrhom redovništva? Pridonosim li boljitu Provincije? Jesam li odgovorna u izgradnji zajedništva? Jesam li mjesto susreta i prihvatanja svake sestre u Provinciji? Što činim za osobnu i zajedničku kvalitetu života? Koje vrijednosti živim, odnosno kako vrednujem: zdravlje, materijalno blagostanje, međuljudske odnose na poslu, međuljudske odnose u zajednici, produktivnost i postignuća, prijateljstvo, izgradnju sestrinstva, osobnu i zajedničku molitvu?

Popodnevni susret je bio veoma dinamičan. Nastojale smo iznijeti poteškoće s kojima se susrećemo u našem radu, ali i pronaći ono dobro što nam pomaže da izdržimo *tegobu i žegu dana*.

Na kraju susreta gotovo uvijek spoznamo da je dobro okupljati se i dijeliti osobna iskustva, jer nas to oplemenjuje i pomaže u svjedočenju karizme naše zajednice.

s. Marta Škorić

SUSRET KANDIDATKINJA

U našem samostanu na Lovredu od 8. do 10. siječnja o. g. održana je duhovna obnova za kandidatkinje naših triju hrvatskih provincija. Bilo nas je šest. Kroz teme o životu svetoga Franje Asiškoga vodio nas je fra Ante Udovičić, tajnik franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

Prateći predavanja i sudjelujući na molitvenim susretima mogle smo slušati, razmišljati, moliti, postavljati pitanja i otkrivati tko je za Franju bio Isus Krist. Svoja razmišljanja o sv. Franji fra Ante je izložio u četiri teme. Za Franju je Isus Krist bio uzor, Evangelje voda, Crkva majka, a Pravilo zakon života.

Franjo je ljubio Evangelje, živio Evangelje. Ono je za njega bilo živi Krist, a ne mrtvo slovo na papiru. Slušajući Evangelje, upijao ga je svim svojim bićem. Toliko se želio suočiti Kristu da bi se na samu riječ Isus potpuno preobrazio. Volio je Crkvu kao majku, a sve njezine članove duboko i ponizno poštivao. Osobito je poštivao svećenike, jer oni nam donose i približuju Krista Gospodina.

Pravilo koje je Papa odobrio bulom 1223. godine Franjo uzima za zakon svoga života i života svoje braće. Iako je Pravilo napisao po Božjem nadahnuću, želio je da ga Papa odobri. Revno je opsluživao Pravilo i nazivao ga knjigom života, jezgrom Evangelja, putem savršenosti, ključem raja.

Potaknute ovim dubokim razmišljanjima našega fra Ante, i mi smo poželjele istinski poput sv. Franje koji nije bio ničija kopija, slijediti Krista, ljubiti Krista, živjeti Evangelje, voljeti Crkvu, revno opsluživati Pravilo.

Osim za duhovne susrete, imale smo vremena i za kratku šetnju po Marjanu, za posjet katedrali sv. Duje i ostalim znamenitostima Splita. Nismo se dale smesti ni od obilne kiše koja je svaki dan padala, a niti od vjetra koji nam je lomio i nosio kišobrane.

Za sam kraj duhovne obnove, nas šest kandidatkinja zajedno s našim odgojiteljicama s.

Mirjom Tabak, s. Zdenkom Kozina i s. Marijom Mihaljević, pošle smo do Gospe od Prizidnice na otoku Čiovo. Praćene i tada kišom, posjetile smo, i uz slučajno stručno vodstvo župnika katedrale, razgledali trogirsку katedralu. Znakovito je bilo da je kiša prestala padati kad smo došle do Gospine zavjetne crkve na Čiovu stare oko 500 godina. Tako smo nesmetano u miru mogle sve razgledati i s pogledom na najljepše more na svijetu naš susret završiti molitvom čudotvornoj Gosi od Prizidnice.

U ime svih nas iskrena hvala našoj lovretskoj zajednici koja nas je toplo primila i ovaj nam lijepi susret omogućila! Posebna hvala sestrama u kuhinji koje su s ljubavlju pripremale ono što mladi vole!

Dragica Karlić, kandidatkinja

KARDINAL ALOZIJE STEPINAC – UZOR SVEĆENIKA

Ovogodišnje natjecanje iz vjeroučenja, poznatije kao Vjeroučenička olimpijada, održava se na temu *Kardinal Alojzije Stepinac – uzor svećenika*, što se izvrsno uklapa u ovu godinu posvećenu svećenicima te 50. obljetnicu smrti blaženoga kardinala Alojzija Stepinca. Tako se sjajno povezuju dva velika aktualna događaja Crkve.

Sveci su *syjetionici* koji nam pomažu da sigurnije stignemo u luku spasa. Takvi ljudi, prema riječima Tertulijana, na najbolji način zalijevaju sjeme kršćanstva u svijetu. Oni su uzori od kojih i mi danas u pravom smislu riječi živimo.

Svećenicima je za primjer stavljen sv. Ivan Arški, ponizni svećenik koji je uz Božju pomoć bio putokaz u nebo cijeloj župi Ars, pa i šire. I u današnjem vremenu on je svakom svećeniku sigurni pokazatelj puta u nasljedovanju Isusa.

Naši vjeroučenici su upoznavali život blaženoga Alojzija Viktora Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa, koji je još kao mladi svećenik pokazivao iznimnu ljubav prema bijednicima. Obilazio je siromašne predjele grada, odričao se svojih obroka da pomogne gladnima. Pomagao je svima bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost. Svi njegovi pothvati događaju se u duhu gesla *U tebe se, Gospodine, uzzam!* Kad je na montiranom procesu optužen na tamnovanje ostaje uspravan te izjavljuje: "I mene su kao i Krista osudili 'u ime naroda', ali glavno da nisam osuđen u ime Presvetog Trojstva za izdaju Crkve."

Nad/biskupijsko natjecanje iz vjeroučenja održano je 24. veljače ove godine. I ovoga puta naše su sestre vjeroučiteljice koje rade u osnovnim i srednjim školama sa svojim vjeroučenicima sudjelovale na natjecanju i ostvarile zavidne rezultate.

U Splitu su sudjelovali vjeroučenici *III. gimnazije* pod vodstvom s. Darije Bota, vjeroučenici OŠ *Ivan Mažuranić* iz Hana pod vodstvom s. Vjere Gulić, vjeroučenici OŠ *Stjepan Radić* iz Imotskog pod vodstvom s. Filipe Smoljo, te vjeroučenici OŠ *Skalice* iz Splita pod vodstvom s. Lidije Čotić.

U Zadru su sudjelovali vjeroučenici medicinske škole *Ante Kuzmanić* pod vodstvom s. Danijele Kovačević, poljoprivredne, prehrambene i veterinarske škole *Stanka Ožanića* pod vodstvom s. Rite Maržić, OŠ *Krune Krstića* pod vodstvom s. Antonije Jurić i OŠ *Smiljevac* iz Zadra pod vodstvom s. Antonele Malenica, te OŠ *Jurja Dalmatinca* iz Paga pod vodstvom s. Tamare Bota.

Na državnoj olimpijadi u Stubičkim Toplicama od 19. do 21. svibnja, sudjelovat će i ekipe naših sestara: vjeroučenici *III. gimnazije* iz Splita pod vodstvom s. Darije, koji su osvojili prvo mjesto, vjeroučenici OŠ *Ivan Mažuranić* iz Hana pod vodstvom s. Vjere koji su u Splitu osvojili drugo mjesto, te vjeroučenici OŠ *Smiljevac* pod vodstvom s. Antonele koji su u Zadru osvojili prvo mjesto.

Svim sestrama čestitamo na sudjelovanju i ostvarenom uspjehu, osobito što uvijek nastoje djecu zainteresirati i uključiti u zbivanja u našoj Crkvi.

Završavam poticajnim riječima Alojzija Stepinca: "Kad vam otmu sve, ostat će vam dvije ruke; sklopite ih na molitvu pa ćete onda biti najjači!"

s. Marta Škorić

UTJECAJ GLAZBE NA SUVREMENOG ČOVJEKA

Sažetak predavanja s. Lidije, održanog 5. ožujka 2010. u oratoriju sv. Filip Neri u Splitu pod temom Aktualnosti.

Može li čovjek današnjice birati glazbu koju će slušati ili okolina uvjetuje izbor glazbe? Kada se i zašto glazba uopće pojavljuje u čovjekovom životu? Ako se već pojavila, pripisuje joj se određeno značenje koje nije jednako u svim povijesnim razdobljima. U kojoj mjeri čovjek ostaje gospodar svojih stavova ako znamo da glazba izravno djeluje na osjetila?

Glazba se pojavljuje odmah na početku čovjekova života u zajednici i to u uskoj vezi s magijom. U trenutku kada čovjek želi udobrovoljiti zle bogove, moliti za kišu ili uspješan lov, potrebno je uzvisiti glas, moliti pjevajući. Mi bismo danas rekli: glazba nas uvodi u *trans*. Od ovog prvog pojavlјivanja glazbe pa sve do danas, glazba zauzima važno mjesto u čovjekovom životu. Odgoj, kultura, društvena zbivanja, povijesni dokumenti i najnoviji marketing, koriste glazbu za svoje ciljeve. Koliko to čovjek može svjesno i nesvjesno upijati, i s kojim posljedicama, objašnjava nam mlada generacija koja sluša glazbu sa sadržajem s kojim se teško možemo pomiriti. No, osim teksta, postoji značenje u samoj glazbi. Temelje ovom pristupu glazbi postavio je grčki filozof Pitagora (582-497/6).

Titraji, valovi, šumovi i zvukovi su fizikalne veličine koje izravno djeluju na osjetila. Današnja psihologija objašnjava da poruka koja dođe preko osjetila, biva obrađena u mozgu. Neke tonove i akorde doživljavamo kao sklad, neke kao nesklad. Zato nije svejedno hoćemo li dobiti ugodne ili neugodne zvukove koji prouzrokuju sklad ili nemir, tjeskobu, strah. Ove matematičke ili filozofske datosti preuzeli su srednjovjekovni crkveni oci. Oni su razvili čitavu glazbenu teoriju koju mi danas poznajemo u vrlo razvijenom obliku. Postojale su razlike u boji tonaliteta, metrička podijeljenost na naglašene i nenaglašene dobe i taktove, intervali i akordi koji su se smatrali skladnim i neskladnim. Postojaо je red u skladanju: početak, vrhunac i kraj skladbe. Sve se ovo u potpunosti održavalo u religioznoj i svjetovnoj glazbi bez razlike. Drugim riječima, glazbena teorija koja je bila u rukama crkvenih otaca, uvjetovala je kršćanski pristup skladanju. I danas mi baštinimo ove temelje iako je došlo do velikog preokreta pojmom prosvjetiteljstva.

Kao što je došlo do društvene promjene radi obnovljenog i promijenjenog gledišta na svijet, tako je došlo i u glazbi do *emancipacije disonance*. Što je značila samostalnost disonantnog intervala i akorda, imamo prilike slušati u avantgardi. Kao što se znanost i filozofija odvojila od teologije, tako je i umjetnost našla svoje mjesto. Današnja klasična i liturgijska glazba ne vide problem u samostalnosti koju je doživjela umjetnost. Čak se može govoriti o obogaćenju i raznolikosti. No, ipak je u 20. stoljeću došlo do raznih smjerova u glazbi koji više nisu tražili ni kvalitetu ni uporište u nekoj staroj baštini. Budući da je sve dozvoljeno, onda se s jednakom važnosti može govoriti o životu kao i o smrti. I tu onda dolazimo do zida: što izabrati?

Iako današnja tzv. zapadna civilizacija doživljava svoju dekadenciju, moguće je razmišljati o nadi koja obećava da će čovjek sa čvrstim stavovima preživjeti. A to je moguće jedino ako odgojimo čovjeka (prema Platonu) uz dobru glazbu jer će tako upijajući skladne zvukove stvoriti u sebi sklad koji će prenositi na druge. Kršćanska skladba ima u sebi ravnotežu, putokaz, čak i ljepotu koja je ustvari sklad. Ne samo liturgijska glazba već i svaka skladba koja počiva na glazbenoj teoriji tzv. klasične glazbe, nužno uvodi čovjeka u duhovnu stvarnost. Zato je potrebno budno paziti na odgoj čovjeka koji će sam birati što sluša, umjesto da postane obična potrošna roba današnjeg društva.

s. Lidija Bernardica Matijević

UĆI KROZ VRATA RANE

Sredinom korizme, 6. ožujka 2010. godine, pod naslovom *Ući kroz vrata Rane*, održana je duhovna obnova za sestre juniorke na Lovretu. Obnovu je vodila odgojiteljica s. Karolina Bašić. Tema obnove, u okviru franjevačke kontemplacije, pruža raznolike mogućnosti razmatranja o unutarnjem miru i sabranosti. Razmatrale smo slike i tekstove koji govore o Franjinoj blizini i privrženosti Kristovim ranama. Ljubav i bol, duhovni mir i nemir, ispunjenost i praznina duše, dovode Franju do kontemplacije, a to znači do onog duhovnog iskustva kada se može reći da se živi od ljubavi.

Izvrsna slika jedne pozitivne i potrebne napetosti u kontemplaciji objašnjava nam ono što je Franjo u Opomeni 27,4 rekao: *Gdje je mir i razmatranje, tu nema uzrujavanja i tumaranja naokolo*. Duhovni mir jednostavno uzima prostor svakom nemiru i neredu u duši. Koliko čovjek više živi prema svijetu, on je sve više usmjeren na darove svijeta. Duhovni darovi mu bivaju neznatni i nedovoljni te počinje briga za nagradom koju daje svijet. To su nagrade koje započinju s materijalnim darovima, pa preko nemira, nezadovoljstva i samosažaljenja idu prema nezdravim i ovisničkim priznanjima ovoga svijeta. Ne poznaju završetka, silno se množe i kreću se nepredvidivo.

Već sama želja za mirom i unutarnjom ravnotežom potiskuje svoj suprotni naboj. Jednostavno nestaje jedno a nastaje drugo. Franjo je prihvatio svoje rane i pokušao neki novi život. Dosljedno idući tim putem koji zahtjeva odricanje, umjerenost i ravnotežu, Franjo je došao do preobrazbe: gorko postaje slatko ali i slatko postaje gorko. To je obrat stajališta gledanja, zaokret u životu kada se vrijednosti mijenjaju. Novo, unutarnje gledanje, otvara nam sasvim druge poglede na život.

Je li moguć obrat u našem životu? Ili: je li nam uopće potreban obrat? Tko treba obrat: ja ili moj bližnji? Pitanja se mogu postaviti na različite načine. Obrat nužno traži plan za dalje, nadu koja gradi život. Bistar pogled u budućnost nije moguć bez iskrenog pogleda u sebe. Ovo kratko korizmeno poniranje u sebe pokazalo nam je na trenutak gdje smo: hodamo li ili stojimo u svom duhovnom životu. Da bismo ustanovili vlastito pravo stanje svoje duše, nije dovoljno jedna duhovna obnova, ali je nužno da ove tekstove pohranujemo i razmatramo te ih jakom voljom pokušavamo stvarno živjeti.

s. Lidija Bernardica Matijević

BITI ŽENA

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana žena u maloj dvorani Hrvatskog narodnog kazališta Zadar, 8. ožujka 2010. održana je tribina na temu *Biti žena*. Tribinu je organizirala Zajednica žena HDZ-a "Katarina Zrinski" Zadarske županije. Moderatorica tribine bila je Ana Lovrin, zastupnica u Hrvatskom saboru i predsjednica Zajednice žena HDZ-a "Katarina Zrinski", a uvodnu riječ održale su mr. sc. Maja Obad sa Sveučilišta u Zadru te s. Rebeka Anić.

Na tribini je istaknuto da unatoč Ustavom i zakonima zagarantiranoj ravnopravnosti te brojnim ustanovama za promicanje i zaštitu ravnopravnosti žena, ravnopravnost žena u Hrvatskoj još uvijek nije postignuta. Izneseni su statistički podaci o broju nezaposlenih žena, o razlikama u plaći između žena i muškaraca te je posebno naglašen problem "staklenog stropa", odnosno, nevidljivih prepreka koje žene sprječavaju u napredovanju. S. Rebeka je istakla da nije dovoljno promijeniti zakone već je potrebno dekonstruirati rodne identitete i uloge koje omogućavaju manje vrednovanje žena. Osobito je potrebno tim modelima oduzeti biblijsko-teološko utemeljenje i opravdanje. Prikazala je različite modele tumačenja rodnih odnosa i načine na koje se u tim tumačenjima rabila Biblija.

s. Rebeka Anić

NEKA MI BUDE PO RIJEČI TVOJOJ

Provela sam godinu dana novicijata pripremajući se na veliki čin vjere u svom životu – polaganje prvih redovničkih zavjeta. Kroz to vrijeme više sam upoznala Zajednicu, ali i sebe. Veliki udio u tome pridonijele su i duhovne vježbe na kraju novicijata, u Zadru pod vodstvom fra Diega Deklića. Duhovne vježbe još su više osnažile moju nutrinu. Gospodin je unio toliki mir u moje srce. Koliko god kušnja bila teška, uvijek je Isus taj koji pomaže u svakoj situaciji.

Fra Diego je naglasio Marijinu spremnost i poniznost u vršenju Božje volje. Marijina duhovnost je zdrava duhovnost. Marija nam ukazuje da svoj život trebamo dijeliti s drugima, ne se vrtjeti oko sebe. Ljubav je temelj i cilj svih kreposti. Ako ljubav oslabi, ako se zanemari djelovanje Duha Svetoga, gubi se svaka kreplost.

Govoreći o mlakosti, voditelj duhovnih vježba je naveo nekoliko karakteristika koje je obilježavaju kao: oslabljena ljubav, prijateljstvo s Bogom postaje nevažno, molitva sve teža, osjeća se nedostatak radosti i nutarnjeg mira te konačno upadanje u tešku duhovnu krizu u kojoj se ne vidi bolest niti se traži lijek.

Šutnja i molitva nas uvode u sabranost, u osobni odnos s Bogom, u trajni proces obraćenja. Potrebno je započeti svaki dan iznova kao prvi put, kako je sv. Toma Akvinski rekao svojoj sestri redovnici kad ga je ona pitala kako postati svet.

Bila su predavanja i o zavjetima. Pomno sam slušala svaku riječ pohranjujući je u svoje srce. Bilo je govora i o zajedništvu koje je veoma važna dimenzija redovničkog života. Zatim o malenosti koju je sv. Franjo toliko naglašavao, biti malena poput Franje koji nam je pokazao živi primjer nasljedovanja Krista.

Došao je dan polaganja mojih prvih redovničkih zavjeta na svetkovinu Blagovijesti. Sve je bilo spremno. Sunčan i predivan dan – koje li radosti u mome srcu – potpuno se predati u vodstvo i ruke Božje! Isuse moj, kako si velik i milosrdan, dao si mi milost da te slijedim u posvećenom životu!

Mons. Ivan Ćubelić, voditelj euharistijskog slavlja, naglasio je Marijin *fiat* – neka mi bude po tvojoj riječi. Ne komplikirati, nego živjeti život u jednostavnosti srca.

Da bi se ispunio Božji plan sa mnom, važan je moj pristanak u vršenju i traženju volje Božje. Marija je ubirala plodove poslušnosti. Na meni je da slijedim Mariju i da po njezinu zagovoru kročim putem spasenja.

Dan polaganja zavjeta je bio veličanstven. Zahvaljujem svemuogućem Bogu na tom daru. Hvala i svim svećenicima, sestrama, roditeljima, rodbini i prijateljima koji su bili nazočni na ovoj tako važnoj svečanosti u mom životu. Hvala s. Karolini koja me pratila u formaciji kao i svima koji su mi bili podrška kroz moje vrijeme priprave. Posebna hvala sestrama za molitve u koje se i dalje preporučam.

Hvala svima koji su mi pisanim riječi izrazili čestitke. Vaša

s. Nada Dolić

ULAZAK U NOVICIJAT I POČETAK POSTULATURE

U predvečerje svetkovine Blagovijesti za vrijeme I. Večernje primljena sam u novicijat a Dragica Karlić je započela vrijeme postulature. Bile smo okružene sestrama koje su nas pratile molitvom i pjesmom. Osjetila sam franjevački duh i toplinu zajednice. Prelijepim govorom obratila nam se s. Leonka Bošnjak Čovo, provincijalka. Svima nam je uputila dobru riječ i savjet. Potakla je sestre da obnavljaju žar vlastitog poziva i da nas prate majčinskom molitvom.

Kao novakinja započinjem dublje upoznavati život ove Družbe. Svoje cijelo ja trebam vjerom u Boga darivati zajednici. Zajednica me prima s ljubavlju i zahvalnošću u svoj Dom.

Ljubav koju smo spremni davati u vjeri, osobnom odricanju i slobodi, velika je i prepoznatljiva kod svakog dobrog djela, radosti, siromaštva, bolesti, poniženja, križa, žrtve pa i gubitka. Vjerujem da ćemo u tom duhu živjeti.

Postala sam sestra i pred mnjom je milosno vrijeme novicijata koje će mi pomoći utkati moj život u zajednicu. Radujem se što pripadam ovoj sestrinskoj zajednici koja će me i dalje pratiti u mom redovničkom životu i posvećenju Kristu.

Poslije molitve sestre su nam srdačno čestitale uz franjevački pozdrav *Mir i dobro!* Dragicu i mene je ispunjala radost. To se je vidjelo i na našim licima. Bože, hvala ti na svemu i daj da se uvijek radujemo s tobom! Hvala ti za svaku sestru i njihovu dobrotu!

Vama, drage sestre, zahvaljujem na svemu, posebno za molitve, ljubav i žrtvu te dobre želje. Pratite nas i nadalje na našem započetom putu. Mir i dobro!

s. Mirjana Puljiz, novakinja

KORIZMA U DJEČEJEM VRTIĆU

Korizma - vrijeme priprave za Uskrs, vrijeme je mijenjanja, odricanja, žrtve, svladavanja "lošeg" ponašanja, te poticanje "dobrog", vrijeme duboke molitve. Sama bît korizme nije u mijenjanju sebe samo kroz 40 dana, već da svatko od nas uđe u dubinu samoga sebe, da promišlja i razmišlja o Bogu, o ponašanju prema svom bližnjem, te što je najbitnije da se takvo ponašanje nastavi i nakon korizme - da nam vjera bude misao vodilja u svakoj životnoj situaciji 365 dana u godini. To je ono što mi nastojimo približiti i našoj djeci u dječjem vrtiću koja su nam povjerena i koju svakodnevno odgajamo.

Tako je i ove godine naša "mala" korizma u dječjem vrtiću u Zadru započela u jutarnjim satima obredom pepeljanja u samostanskoj kapelici. Obred je vršio verbit o. Pjotr Palowski. Jako je lijepo, baš onako "po dječji" pojasnio i djeci približio evanđelje. A djeca su mu na isti način i uzvratila, veselo odgovarajući na njegova pitanja o Isusu. S osmjehom na licu su mu pristupali da prime "onaj mali križić od pepela", kako su neka djeca govorila, te se cijeli dan nisu htjeli ni dodirnuti po čelu da se ne bi "izbrisao".

Još jedan događaj moram izdvojiti kao važan u našoj korizmi, a to je duhovna obnova za roditelje djece našeg vrtića. Kako bismo bolje čuli Riječ Božju, ovaj smo put otisli u prirodu, što dalje od gradske vreve, nedaleko našega grada, u Banjevce kod Stankovaca. Zajedno smo se okupili ispred Crkve. Sv. misu predvodio je o. Ivo Topalović. Napunjeni Duhom svetim uputili smo se u Radašinovce gdje smo na otvorenom imali pobožnost Križnog puta. I upravo tamo, slušali smo kako nam Bog šapće u povjetarcu, zrakama sunca koje nas grije, šumu mora koje nas poziva na molitvu i prekrasnom zelenilu koje nas poziva da promatramo Njegovu ljepotu.

Zajedno smo se družili, smijali, molili, igrali, skakali, a djeca su uistinu uživala. Taj dan kao da smo zaboravili na sve brige koje nas opterećuju, probleme koji nas tiše i doslovno se prepustili Bogu da nas svojom rukom vodi. Tu smo se doista zbližili uz razgovor, smijeh i igru s djecom.

Što reći, nakon svega napisanog?! Kakvu završnu rečenicu napisati?! Jedino što mi u ovom trenutku prolazi kroz misli je: Kad bi barem svaki dan bio poput ovoga da u svakoj situaciji prepoznamo Boga, da živimo vjeru, da ne pokleknemo pred problemom, da ne padnemo pod teretom križa. To Vam svima od srca želim te da se jednog dana zajedno nađemo u Njegovom Kraljevstvu. Uz Božji blagoslov iz Zadra, vaša

Luciana Berović, odgajateljica

HODOČAŠĆE POVJERENJA NA ZEMLJI

Došao je i taj dugo iščekivani dan, 26. prosinca 2009. godine. Skupina mladih uputila se na 32. Europski susret mlađeži na kojem će putem molitve produbiti stara, ali ujedno i stvoriti nova prijateljstva. Zadužena za cijelu organizaciju puta je udruga *Isus je put*. Cilj udruge je upoznavati mlađe s Evangeljem, Isusom Kristom, Crkvom i životom. Utjemeljiteljica i osoba zaslужna za dugo i neprekidno djelovanje udruge je s. Darija Bota, školska sestra franjevka. Ona nas neumorno okuplja svakog četvrtka u III. gimnaziji u Splitu i priprema za susrete putem molitve, radionica, mise. I na ovo hodočašće uputili smo se s Božjim blagoslovom, molitvom i euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Mladima je potrebna ljubav, razumijevanje i prijateljstvo, a najbolji način ostvarenja tog cilja je molitva i pjesma. Današnji svijet prepun je osuđivanja u kojem se mlađi jako teško snalaze i često se osjećaju odbačenima. Glavni cilj ovog ekumenskog susreta je ujedinjenje svih mlađih bez obzira na rasu, nacionalnost, vjeru ili bilo što drugo što nas može staviti u privilegirali položaj u odnosu na nekog drugog. Svi smo jednaki i što je najbitnije svi djelujemo kao jedno.

Za mjesto susreta ove godine izabran je Poznan u Poljskoj. Prije odlaska u Poljsku odlučili smo svratiti u Prag i razgledati njegove znamenitosti. Nakon vožnje po Vltavi i upoznavanja grada radoznalo smo ne uputili prema Poljskoj. Bili smo smješteni u obitelji koje zrače dobrotom i izvrsni su domaćini. Na samom početku dobili smo Pismo iz Kine - temeljni tekst koji se razmatrao na susretu. U jednom dijelu pisma piše: "Ljudsko je srce preplavljeno mnoštvom želja i stremljenja: želimo toliko različitih stvari, ponekad čak i proturječnih. No, također znamo da ne možemo učiniti ili imati sve. Ne vodeći nas u prepuštanje tuzi, ovaj nas svijest može oslobođiti i pomoći nam živjeti manje opterećeno." Ljudi, a pogotovo mi mlađi imamo bezbroj ideja i načina kako ih ostvariti. Često živimo za te ideje i nadamo se da je upravo naša prava. Slušajući izlaganja brata Alojza, koji je i voditelj cijelog susreta, shvatila sam da je nužno nositi se s nepotpunim i nepredvidljivim karakterom našeg života. Često prikrivanjem unutarnjih osjećaja i laganje samom sebi dovodi mlađe do raznih problema i bježanja od istine. Život je san ispunjen događajima i ljudima koji ga čine posebnim i u njemu treba uživati. Svako jutro imali smo razgovor i molitvu po župama. Zanimljivo je promatranje mlađih kako se na razne načine sporazumijevaju da bi upoznali jedni druge i postali zajednica. Kad vidite koliko ima mlađih koji žele nešto podijeliti s vama, dragو vam je također čuti njihovu misao, posebno neko svjedočanstvo. Interesantno je da veliki broj mlađih pomaže društvu, bilo to radom s djecom ili invalidima, a to nitko ne spominje. Jedino što se spominje pri riječi mlađi je njihova buntovnost, a sve dobre kvalitete se zanemare. Treba nam nesebičnih osoba koji će se posvetiti radu s mlađima više od onog formalnog. Nama je često dovoljno da nas netko sasluša, tako da kasnije kad na nama svijet ostane, možemo i mi slušati druge. Na radionicama smo prošli razne teme, a samo glavne ču navesti: Dijelimo li sve što imamo? Razvrstajmo svoje želje; Želja mlađih za Bogom... U Poljskoj smo dočekali Novu godinu uz pjesmu, upoznavanje drugih kultura, od kojih su svakako najzanimljiviji plesovi. Nakon Poznana obišli smo i Krakov, Budimpeštu te rodno mjesto pape Ivana Pavla II.

I na kraju rastanak... Iza nas je puno novih prijateljstava, iskustava i povrh svega nova snaga koju ćemo prenijeti na prijatelje koji nisu mogli ići s nama. Nevoljko smo se rastali od ljudi koje smo upoznali i krenuli kućama. Nastavili smo se družiti, a planovi za sljedeći susret u Rotterdamu već su u tijeku. Tada ćemo u još većem broju ponovo predstavljati našu domovinu.

Marija Babić, III. gimnazija Split

USKRSNE ČESTITKE

Puni straha i zebnje, ali i u srcu
zapretanog nadanja,
pretekoše zoru i dodoše na grob,
rano ujutro, još za mraka.

I nadioše prazan grob, onaj novi,
u koji još nitko ne bijaše položen.

I vidjevši prazninu groba,
vjerom spoznaše...
Ne čuše ni tvoje riječi
niti ti vidješe lica,
niti zamjetiše traga na grobu novom.

Tek riječ tvoja, ona što u srca njihova
davno je pohranjena,
nekad tvrda i zahtjevna, možda nekad i
odbačena,
sad progovara o životu novom,
uskrsnulom.

Izlijеči nam Gospodine vjeru
koja samo gledat želi.
I daj nam razumjet riječ koju uho ne čuje -
onu riječ što iz srca zbori,
rijec u nas davno pohranjenu,
možda i zaboravljenu.

Prožeti ovim mislima, a u svjetlu
uskrsnulog Gospodina, svim sestrama i
čitateljima *Odjeka* sretan i blagoslovjen
Uskrs žele i toplo pozdravljaju

sestre od Sigurate, Dubrovnik

***

*Sinu duši uskrsnuće
Kriste daj nam žrtve plod
o ispuni to čeznuće
i uskrisi ljudski rod.*

U ovim mislima želimo svim našim
sestrama sretan i blagoslovjen Uskrs uz
obilje mira i prave uskrsne radosti. Uz
pozdrav

vaše sestre iz Trpnja

*Smrt je pobijeđena!
Krist uskrnu!
Život vlada!
Nada je to!
I mi ćemo živjeti!
Krist je opet tu!
Radost! Slavlje!*

Veselimo se svi i kličimo Bogu zbog tog
čudesnog djela!

Sretan Uskrs žele Vam

sestre iz Frankfurta

***

*On je, naime, pravo janje koje oduze
grijehe svijeta, svojom smrću on je
uništio našu smrt i svojim uskrsnućem
obnovio naš život! (Uskrsono predslovje)*

Drage sestre, ovo je naša vjera od koje
živimo i koju navješćujemo. Neka nas
On, uskrslji Gospodin obilježi službom
dobrote, strpljivosti, oprاشtanja, mira i
posluživanja.

Svim sestrama blagoslovjen Uskrs žele
sestre iz Kaštel Lukšića

***

Drage sestre!

Naš Gospodin Isus nije htio ostati u
grobu nego je slavno ustao. Učinio je to
da bismo i mi mogli ustajati nanovo
svakoga dana, ne samo mi nego i svi oni
koji se nađu na našem putu ili pokraj
njega.

Sretan Uskrs svima žele

vaše sestre iz Knina

Nije ovdje, uskrsnuo je.

Uskrs jest život, jest radost; uskrsli Krist nam daje život! Radujmo se!

Sv. Franjo otkriva kako je Bog izvor radosti: „Ti si radost i veselje“.

Uskrsna radost raste u mjeri u kojoj se dijeli! Dopustimo Uskrslome da nas susretne i da svjedočimo njegovu prisutnost u radosti.

Svim sestrama, dobročiniteljima, prijateljima i čitateljima *Odjeka* sretan i radostan Uskrs žele

sestre iz franjevačkog samostana Omiš

***

Dan i noć, svjetlo i tamu ti moraš upoznati da bi život spoznao.

Sretan Uskrs svim sestrama žele

postulantinja Dragica,
novakinja s. Mirjana i
odgojiteljica s. Karolina

Drage naše sestre!

Gospodin Isus, poslije sve muke koju je podnio, nije htio ostati u grobu za to da nama pokaže i dokaže kako je smrt prošlost, kako On nije u grobu, kako ga treba tražiti među živima.

I tu počinje naša misija: ići svijetom, navješćujući tom svijetu da je Krist živ, i da, dok budemo u Njegovo ime živjeli i propovijedali – On će biti s nama.

Sretan uskrs!

Vaše sestre iz DR Konga

***

*Ovo je dan što ga učini Gospodin;
kličimo i radujmo se njemu! (Ps 118,24)*

Drage sestre, prijatelji i dobročinitelji!

O svetkovini našega spasenja želimo Vam obilje uskrsne radosti i mira.

Vaše sestre iz sestrinskoga samostana u Sinju

NAŠI POKOJNICI

SESTRE NAŠE KONGREGACIJE

S. M. Agata Barun, živjela 72 godine, u Kongregaciji 49 godina
preminula u Livnu 5. siječnja 2010.

S. M. Salezija Močnik, živjela 90 godina, u Kongregaciji 71 godinu
preminula u Brezju 7. ožujka 2010.

S. M. Vatroslava Šimundić, živjela 63 godine, u Kongregaciji 38 godina
preminula u Zagrebu 10. ožujka 2010.

S. M. Suzana Roškar, živjela 91 godinu, u Kongregaciji 70 godina
preminula u Brezju 14. ožujka 2010.

S. M. Miroslava Petričević, živjela 90 godina, u Kongregaciji 69 godina
preminula u Splitu 20. ožujka 2010.

S. M. Angela Bordon, živjela 84 godine, u Kongregaciji 63 godine
preminula u Asuncionu 24. ožujka 2010.

RODBINA SESTARA

Bože Kovač, brat s. Borislave, preminuo 26. siječnja 2010.

Pava Čugura, sestra s. Ladislave Šentija, preminula 10. veljače 2010.

Paulin Šentija, brat s. Ladislave, preminuo 20. veljače 2010.

S. M. MIROSLAVA MARA PETRIČEVIĆ

U subotu 20. ožujka, u jutarnjim satima, na izmaku četvrtoga korizmenoga tjedna, u nazočnosti sestara lovretske zajednice preselila se Gospodinu naša s. Miroslava. Zadnje dane ovozemnoga života osim naših sestara uz s. Miroslavu je neprestano bdjela njezina sestra Branka s kojom je bila osobito povezana.

S. M. Miroslava Petričević, krsnim imenom Mara, rođena je u imućnoj seoskoj obitelji dana 6. kolovoza 1919. godine u Lovreću, od oca Marijana i majke Kate rođ. Matković, kao drugo od šestero djece.

Obitelj Petričević dala je Crkvi dva duhovna zvanja. Uz s. Miroslavu na Gospodinov poziv odazvala se i njezina sestra Anka, klarisa s. Marija od Presvetog Srca.

Uz roditelje, tri sestre i dva brata s. Miroslava ostaje do svoje 17. godine.

Pučku školu s. Miroslava je završila u rodnom Lovreću.

Godine 1936. u župi počinje gradnja nove crkve i župnik fra Josip Šimić, u želji da osigura voditeljicu liturgijskoga pjevanja, po savjetu glazbenika fra Ivana Glibotića, upućuje s. Miroslavu na školovanje kod školskih sestara u Imotski.

Ospozobljavanje za vođenje liturgijskoga pjevanja s. Miroslava je pohađala i kao redovnica u Splitu u organizaciji skupa redovnica voditeljica liturgijskoga pjevanja, kod revnoga svećenika don Pave Žanića, kasnije mostarskoga biskupa.

Iako nerado roditelji s. Miroslave dali su joj pristanak da pođe u samostan. U kandidaturu je primljena 1. prosinca 1938. godine u Splitu. Postulaturu je započela 14. veljače 1940. godine, a novicijat 5. siječnja 1941. godine; prve privremene zavjete položila je 6. siječnja 1942. godine u Splitu. Doživotne zavjete položila je 6. siječnja 1945. godine u Zagrebu.

Uslijed ratnih događanja, posljedica rata i potreba djece bez roditeljske skrbi, godine 1942., na poticaje redovničke zajednice s. Miroslava odlazi u Zagreb, gdje s drugim sestrama brine o ratnoj siročadi u Dječjem domu na Perjavici. Dvije godine kasnije, 1944. godine, radi u vojnoj bolnici u Krajškoj ulici u Zagrebu kao ispomoć u njezi ranjenika i bolesnika.

Godine 1945. proživiljavala je najteže trenutke svoga života uz ranjenike na njihovome putu bez povratka. Od Pragerskog do Dravograda, gdje su bili zarobljeni, doživiljavala je strahote smrti, postrojavanja i odvođenja zarobljenika. S. Miroslava se vratila u Zagreb zahvaljujući oznaci Crvenog križa koju je nosila na odjeći.

Godine 1946. boravila je u župskoj kući u Selima kod Siska. Iduće je godine otputovala u Trpanj. U Split, u franjevački samostan na Poljudu dolazi 1948. godine, a u Franjevački samostan u Makarskoj 1949. godine. Ponovni odlazak u Zagreb, na Sv. Duh, uslijedio je 1951. godine. Godinu dana kasnije, 1952. godine, premještena je u sestrinsku kuću u Dubrovniku. Krajem iste godine ponovno odlazi u Split na Poljud.

Od 1954. do 1958. godine uslijedilo je djelovanje s. Miroslave u Splitu u samostanu franjevaca kapucina na Pojišanu, zatim na Obali kod franjevaca konventualaca te dolazak na Lovret. Nakon četiri godine s. Miroslava ide na župu u Kaštel Gomilici gdje je ostala do 1967. godine, kada uz odobrenje Zajednice ide u rodni Lovreć brinuti o ostarjelim i bolesnim roditeljima. U Lovreću ujedno vodi liturgijsko pjevanje.

Godine 1982. s. Miroslava odlazi u Imotski i djeluje u župi Vinjani. U Imotskome ostaje do 20. prosinca 2004. godine, kada zbog bolesti i visoke životne dobi dolazi u Split na Lovret.

U bolesti je s. Miroslava bila tiha, strpljiva, skromna, samozatajna, uvijek nasmijana.

Do posljednjega dolaska na Lovret, s. Miroslava je na svim životnim postajama vodila liturgijsko pjevanje i povremeno pomagala u vođenju kućanstva. Osobito je voljela rad s mlađima i djecom.

S osobitom ljubavlju zaustavljala se kod siromaha i bolesnika.

Darovi raznovrsne korespondencije i sviranje prepoznatljivi su znak kako s. Miroslave tako i njezine braće i sestara. Zbog izrazito lijepoga rukopisa tražena je za ispisivanje povelja.

U nezaobilazne osobine s. Miroslave spada velika ljubav prema brojnoj vlastitoj obitelji čija je bila poveznica; tako je i s. Marija od Presvetog Srca preko s. Miroslave dospjela u konvikt naših sestara u Splitu na Lovretu odakle je – prema vlastitome svjedočenju – ponijela nezaboravne uspomene ugrađene u njezin budući život klauzurne redovnice. Nezaobilazna je također i ljubav s. Miroslave prema rodnom Lovreću, glazbi, pisanju te poštovanje prema fratrima i svećenicima uopće.

Tko bolje poznaje s. Miroslavu zna da nije bila uvredljiva, da je lako praštala. Njezine poštupalice “Hvala na razumijevanju” i “Mila sestro”, može se reći, postale su sinonimom za njezino ime.

Draga s. Miroslava, uživaj Božju radost i ljubav!

Pokoj vječni daruj joj Gospodine!

s. Leonka Bošnjak Čovo

ZAHVALE

Roditelji nikada nisu i ne mogu biti stari. Moj otac je navršio 81. godinu života, a za mene i za moju obitelj uvijek je bio mlad. Zahvalni smo Bogu koji nam je podario tako dobrog i životom svetog oca. Vjerujemo da je u zagrljaju nebeskog Oca i da nas njegov zagovor prati, iako nam njegova očinska ljubav nedostaje.

U svoje ime i u ime svoje majke, braće i sestara, iskreno zahvaljujem svima koji su nam bili blizu u našoj boli, svima koji su nam izrazili sućut, koji su prisustvovali sprovodu i koji su molili za pokoj njegove duše. Sestrinsko zajedništvo u tim trenucima bilo mi je jako važno. Svog dragog oca i dalje preporučujem u vaše molitve.

Svima nama dobri Bog podario radost zajedništva.

s. Lidija Čotić

***

U ime moje majke Boje, supruge moga pokojnoga brata Pavice, njihovih sinova Mate i Marija s obiteljima, kćeri Marijane i najmlađega sina Marka, te u moje osobno ime hvala svima koji su bili uz nas prigodom smrti moga dragoga brata Bože (Bićana).

Hvala svima koji su nam usmeno ili pismeno izrazili svoju sućut. Velika hvala svima koji su bili s nama na ispraćaju do posljednjeg zemaljskog počivališta u Ljubunčiću. Vremenski, zimski uvjeti nisu dozvoljavali ispuniti želju svima onima koji su htjeli biti na ispraćaju našeg dragog pokojnika.

Posebna i velika hvala našem dragom rođaku fra Miroslavu Barunu koji je održao pogrebnu homiliju i izazvao suzu u svakom oku, dirnuo svaku dušu i srce ako je koje i bilo kamen, a vjerujem da takvog nije bilo u žalosnoj povorci. Miroslave, hvala Ti.

Ujedno hvala našem dragom fra Boži Sučiću i fra Anđelku Barunu kao i župskom osoblju koji su ispratili našeg dragog pokojnika.

Neka počiva u miru Božjem i bila mu laka crna zemlja.

s. Borislava Kovač

***

Drage sestre, u ime moje velike obitelji i u svoje ime, iskreno zahvaljujem svima vama koje ste ispratile moju sestruru Pavu, a jedanaest dana poslije i moga brata Paulina, na privremeno, zemaljsko počivalište. Osobito vam zahvaljujem za molitve upravljene Ocu nebeskom za pokoj njihovih duša. Počivali u miru Božjem!

Iskreno zahvaljujem i vama, sestre, koje ste mi na bilo koji način uputile izraze sućuti.

S osjećajima duboke zahvalnosti svakoj od vas želim sretan i blagoslovjen Uskrs!

Vaša s. Ladislava

IZ ŽIVOTA NAŠE KONGREGACIJE

IZ GENERALNE KUĆE

Svima vama, drage sestre, srdačan pozdrav iz Generalne kuće.

Nakon sudjelovanja na proslavi stogodišnjice u sjevernoameričkoj provinciji u Lemontu, u listopadu prošle godine, s. Natalija je oputovala u Argentinu i u Paraguay, gdje je zajedno sa s. Gregorijem sudjelovala u radu redovitih provincijalnih kapitula ovih dviju provincija, održanih u studenome 2009. godine.

Pred Božić su s. Natalija i s. Aleksandra bile u dvodnevnom posjetu našim sestrnama u Pesaru.

Za vrijeme Večernje molitve, dana 13. siječnja, imale smo neželjene goste. Unatoč pozatvaranim vratima i prozorima, lopovi su nam ušli u kuću, na brzinu pretražili sobe i pobjegli odnijevši sa sobom ono što ih je zanimalo. Za sobom su ostavili upaljena svjetla, nered i neki čudni osjećaj nelagode i straha. Ni jedna od nas nije ih ni čula ni vidjela, sve smo bile u kapeli. Od tada smo još opreznije u primjenjivanju "mjera sigurnosti" da nam se slično ne ponovi.

Tjedan molitve za jedinstvo kršćana zajedno s drugim redovnicama naše biskupije započele smo euharistijskim slavljem kojemu je predsjedao msgr. Raffaello Martinelli, naš novi biskup (biskupija Frascati) u crkvi sestara Franjevki Misionarki Marijinih u Grottaferrati. Biskup Martinelli nas je obradovao svojim dolaskom u našu generalnu kuću 21. siječnja o. g. kada je slavo sv. misu u našoj kapeli i ostao s nama na doručku.

U veljači su, kao što znate, održana dva redovita provincijalna kapitula, u Mostaru od 3. do 7. veljače i u Splitu od 9. do 14. veljače. Molitvom smo pratile sestre ovih dviju provincija kao i s. Nataliju, vrhovnu predstojnicu.

Sredinom veljače, u dva navrata, obradovao nas je snijeg, što je ovdje rijetkost. Divan prizor, prava zimska idila! No, čim se pojavilo sunce, snijeg se brzo otopio.

Dana 13. veljače naš župnik don Raffaello Torelli i župni vikar o. Jess Soosai blagoslovili su našu kuću i zadržali se s nama u ugodnom razgovoru pri obiteljskom stolu.

Zajedno s nekoliko biskupa, mnogim svećenicima, redovnicima, redovnicama i laicima slavenskih naroda (Hrvata, Slovenaca, Čeha i Slovaka), u crkvi sv. Klementa u Rimu 14. veljače proslavili smo blagdan sv. Ćirila i Metoda, suzaštinika Europe.

Sljedećih mjeseci održat će se redoviti provincijalni kapituli u još tri provincije: u Lemontu od 4. do 9. travnja; u Koruškoj, Austrija, od 22. do 24. svibnja i u Trstu od 5. do 7. srpnja 2010. Sve ih preporučujemo u vaše molitve.

Blagoslovljeni vam bili korizmeni dani i radostan Uskrs!

s. M. Sandra Zorko

IZ MARIBORSKE PROVINCIJE

Drage sestre, evo nas ponovno da podijelimo s vama nekoliko vijesti iz naše provincije.

Crkva u Sloveniji priprema se za euharistijski kongres koji će se održati 13. lipnja 2010. u Celju. U pripremama sudjelujemo i mi školske sestre.

Na blagdan Svjećnice, 2. veljače 2010., s našim biskupima proslavili smo Dan posvećenoga života. U nekim biskupijama bio je sat klanjanja pred Presvetim, a u nekim je slavljen sv. misa.

Konferencija redovničkih zajednica Slovenije organizirala je 27. siječnja 2010. za više poglavare te kućne predstojnike i predstojnice seminar pod naslovom *Liturgija i zajedništvo*, na kojemu su sudjelovale i naše sestre. Svake godine, u proljeće i u jesen, u Provinciji se održava studijski dan za kućne predstojnice. Osim ovih, kućnim predstojnicama pomažu i drugi povremeni susreti na kojima razgovaraju o raznim aktualnim temama.

Okvirna tema mjesecnih duhovnih obnova za 2009./10. godinu je *Žena, razlomljen kruh*. Želimo povezati ovogodišnju temu programiranu Provincijskim planom (osobno i zajednički oživljavati svijest da nas Bog ljubi kao žene i kako redovnice) s Euharistijom u pripravi za euharistijski kongres. Na mjesecnim odgojnim sastancima produbljujemo obnovljene Konstitucije i Odredbe.

Radi promicanja međusobne povezanosti sestara, u Provinciji se povremeno održavaju susreti sestara različitih vrsta apostolata (domaćice, medicinske sestre), a sestre koje djeluju u pastoralu djece, mladih i obitelji imaju svoje redovite susrete. U subotu 23. siječnja 2010. u kući matici u Mariboru imale smo zborovanje Provincije. Sabralo nas se više od 50 sestara, pola Provincije. Temu susreta *S radošću biti školska sestra u svim životnim dobima*, izložio je o. Miha Sekolovnik, OFMCap, koji je s nama i za nas slavio sv. misu. Nakon svete mise uslijedilo je svečano uručivanje obnovljenih Konstitucija i Odredaba na slovenskom jeziku. Pogledale smo fotografije s proslave 100. obljetnice dolaska sestara u Sjevernu Ameriku. Susret je protekao u ugodnom ozračju, u sestrinskom druženju i razgovoru.

Sredinom listopada 2009. započela je obnova našega samostana u Repnju. Bilo je potrebno obnoviti prije svega prostorije u kojima borave sestre. Nadamo se da će do proljeća radovi biti završeni. Sestre su se privremeno preselile u Dom majke Margarete.

Zbog lošeg zdravstvenoga stanja sestara, mariborska provincija predala je Krčkoj biskupiji samostan na Rabu. Biskupija se pobrinula da se u samostan 5. studenoga 2009. godine nastane tri sestre zajednice sestara Srca Isusova i Marijina. Posljednje školske sestre napustile su Rab dva dana kasnije, 7. studenoga 2009. Nekoliko godina trajalo je traženje rješenja za samostan, star 500 godina, i za odlazak sestara. Podružnica je bila ustanovljena 1936. godine. Školske sestre su preuzele samostan klarisa, a klarise su stupile u našu kongregaciju. Sestre su se najprije bavile odgojem djece i mladih, a nakon Drugog svjetskog rata davale su instrukcije iz stranih jezika i glazbe te pomagale u župi Rab. Za vrijeme ljetnih mjeseci sestre su dolazile na Rab na godišnji odmor.

Na državnoj televiziji prigodom 140. obljetnice naše Kongregacije bilo je više emisija o školskim sestrama. Na Badnju večer 2009. na programu je bio dokumentarni film o našim sestrama umjetnicama: s. Pavli i s. Darinki Bajec, koje unatoč visokoj životnoj dobi još uvijek predano stvaraju. Ideju za film dali su mještani Skrilja, mjesta u kojem žive ove dvije sestre. "U božićnoj noći Bog dolazi gledateljicama i gledateljima preko sestara Bajec,

njihovih toplih srdaca, jednostavnosti i ljubavi prema svakome te preko njihovih izuzetnih umjetničkih djela”, napisala je redateljica s. Romana Kocjančić, FMM.

Želimo vam svetošću ispunjene korizmene dane i radostan Uskrs!

s. M. Mira Rožanc

IZ SPLITSKE PROVINCIJE

Posljednji mjeseci u našoj Provinciji protekli su u pripremi i slavlju redovitoga provincijalnoga kapitula. Kapitol smo slavile u provincijalnom središtu u Splitu od 10. do 14. veljače 2010. godine pod predsjedanjem vrhovne predstojnice s. Natalije Palac. U radnom dijelu kapitula, na temelju izvješća o životu i djelovanju tijekom proteklog šestogodišta, izvješća o odgoju, djelovanju provincijskih vijeća i gospodarstvu, sagledano je stanje Provincije i dane smjernice daljnog života i djelovanja u duhu karizme naše ustanove i franjevačke tradicije. Izboru nove provincijalne uprave prethodio je dan molitve i sabranosti pod vodstvom fra Nikole Vukoje. Naglasak je bio na franjevačkim oznakama slavlja kapitula, ozračju i duhu u radu kapitula te ulozi i osobinama poglavara u franjevačkoj zajednici. Dana 13. veljače izabrana je nova uprava Provincije: s. Leonka Bošnjak Čovo, provincijalna predstojnica, s. Jozefa Lučić, provincijalna zamjenica te savjetnice s. Kruna Plazonić, s. Jelena Lončar i s. Natanaela Radinović.

Slavlja provincijalnih kapitula prigoda su i za veću međuprovincijsku povezanost koja se očituje u molitvenoj povezanosti, izrazima sestrinske blizine i podrške. Povezanost je očita i pohodima sestara i čestitanjima prigodom izbora novih provincijalnih uprava, ovaj put u mostarskoj i u splitskoj provinciji. Međuprovincijska povezanost i zajedništvo gaji se već od prvih samostanskih dana održavanjem zajedničkih susreta, seminaru, duhovnih obnova u pojedinim odgojnim razdobljima. U našem samostanu u Splitu od 8. do 10. siječnja održana je duhovna obnova za kandidatkinje splitske, mostarske i bosansko-hrvatske provincije. Seminar za sestre s privremenim zavjetima održan je u kući naših sestara bosansko-hrvatske provincije u Tučepima od 4. do 6. prosinca. Početkom ove godine obnovljen je i dopunjeno Odgojni plan hrvatskih provincija na temelju Odgojnog plana Družbe imajući u vidu zahtjeve života i apostolata našega podneblja.

Susreti trajnog odgoja tijekom ove godine, prema Provincijskom planu, odvijaju se na temu *Zajedno - u duhu sv. Franje*. Na istu temu održan je 5. prosinca 2009. godine i godišnji susret kućnih predstojnica s provincijalnom predstojnicom. U istom ozračju održan je i redoviti susret sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja i sakristanka 2. siječnja 2010. godine na temu *Osobni ulog – uvjet za život zajedno*. Sestre su zajedno razmišljale i preispitivale svoj udio u stvaranju ozračja istinskog zajedništva u Franjinu duhu.

s. Marija Petra Vučemilo

IZ TRŠĆANSKE PROVINCIJE

Naš informativni kongregacijski list daje nam mogućnost da svakih nekoliko mjeseci izmijenimo svoje doživljaje i iskustva, koja su nas kroz to vrijeme obilježila i duhovno obogatila.

Naše novakinje, s. Sahar i s. Shadia, od 9. do 13. studenoga 2009. sudjelovale su na seminaru za novakinje i novake u Škofjoj Loki u Sloveniji. Vratile su se zadovoljne jer su doživjele ljepotu adoracije i značenje zavjeta poslušnosti.

U vrijeme božićnih blagdana došla nam je u radni posjet s. Vida Tomažič iz Kranja. Imala je dva susreta sa sestrama, jedan u Trstu 28. prosinca, a drugi u Gorici 29. prosinca, tako da je moglo sudjelovati što više sestara. Razmišljajući zajedno sa sestrom Vidom o otajstvu Božića, o pastirima, andelima, Mariji, Josipu i Djetetu Isusu, otkrivale smo, rasvjetljavale i produbljivale naše sestrinske odnose i napravile plan kako ubuduće usrećivati jedna drugu i razgovarati s većom otvorenosću, jednostavnosću i povjerenjem.

Od 3. do 5. siječnja ove godine nekoliko nas, zajedno s mladima skupine "Luč", oputovalo je vlakom u Žabnice na zimski duhovni vikend. Analizirali smo i konkretizirali ovogodišnju papinu poslanicu o miru. Na susretu su sudjelovale i naše novakinje. Na radost svih nas nekoliko sati provele smo u prirodi i na snijegu.

I u Zavodu svete Družine u Gorici skupa s brojnim župljanima proslavili smo svjetski dan mira. U popodnevним satima Nove godine sabrani u kapeli izmolili smo sva tri dijela krunice dok je svećenik između otajstava čitao ulomke iz papine poslanice o miru: *Želiš li gajiti mir, poštuj stvoreno.*

Ove zime kuća u Žabnicama gotovo je neprestano otvorena. Sestra provincijalka rado odveze kandidatkinje i sestre na nekoliko dana odmora. Gostovale su obitelji iz Standreža i iz Slovenije. Sestre se pobrinu za topli obrok, tople sobe i posebno za ugodno ozračje.

Dana 27. siječnja u kapeli provincialne kuće kandidatkinje i sestre pripravile su poseban obred uručivanja obnovljenih Konstitucija. Sestra provincijalka je predala svakoj sestri primjerak Konstitucija u vrlo lijepom ruhu, a potom smo zdušno otpjevale Tebe Boga hvalimo.

Na Dan posvećenoga života, 2. veljače, zajedno s drugim redovnicima i redovnicama tršćanske nadbiskupije i našim biskupom, sabrali smo se u katedrali svetoga Justa. Osjetile smo da nas mjesna Crkva cijeni i po tome što je nadbiskup Giampaolo Crepaldi upravo za taj dan svim vjernicima tršćanske nadbiskupije uputio prigodnu poslanicu. Kazao je između ostaloga: "Redovnici i redovnice su kao straže noćne – *Stražaru, koje je doba noći?* (Iz 21,11) – oni koji temeljito istražuju znakove Božjega kraljevstva i njegove pravednosti, koji i danas prihvaćaju izazov da budu vjernici i proroci, koji dopuštaju da ih vodi osobna ljubav prema Kristu i prema siromahu, u bratskom zajedništvu sa svakim bratom i sestrom na našim prostorima." Isto tako i u Gorici su se okupile Bogu posvećene osobe sa svojim nadbiskupom Dinom De Antoni.

Premda je nas sestara malo, nastojimo radosno i svim snagama vršiti naš apostolat u radu s predškolskom djecom i sa starijim osobama. U Gorici je i ove godine 40-ak djece s kojima rade tri sestre i tri civilne učiteljice. U Trstu ih oko 25 i podijeljeni su u dvije skupine: osnovnoškolci i srednjoškolci. U raznim prigodama djeca posjete starije gospode, naše štićenice u Gorici i u Trstu, razvesele ih pjesmom, plesom i igrokazom te ljubaznim čestitkama.

Posebnu skrb posvećujemo našim bolesnim sestrama u kući i u bolnici. Sestra Suzana, provincijalka, redovito ih prati iz kuće i posjećuje u bolnici. Imamo pet nepokretnih sestara, četiri u Trstu i jednu u Gorici. Znamo da su te sestre naše najveće blago i vrelo plodnosti u našim apostolskim djelatnostima. Bog po njihovim molitvama i trpljenju blagoslivlja naše djelo.

I mi smo, kao i sve vi, primile k srcu korizmenu okružnicu naše vrhovne predstojnice, u kojoj nam između ostaloga zbori: *"Tražimo li primjer ljubavi, potpunog sebedarja nalazimo ga u Kristu i njegovoј smrti na križu."* Povezane vezom ljubavi Božje želimo vam blagoslovljene korizmene i uskrsne dane.

s. M. Gabrijela Koncilja

IZ LEMONTSKE PROVINCije

Mir i dobro sestrama u svim provincijama!

Godišnji sastanak kućnih predstojnica održan je 7. studenoga u samostanu Mt. Assisi. Tema je bila "Živjeti naše Konstitucije". Susret je započeo molitvom u kapeli, a potom je s. Patricia Kolenda predočila dnevni red. S. Barbara Markovich i s. Therese Ann Quigney predstavile su obnovljene Konstitucije s posebnim osvrtom na njihovu bit.

Dana 14. studenoga u Alvernia Manor imale smo Dan zajednice na temu "Slaviti blagoslove naših mogućnosti". S. Marjorie Westendorf, uz pomoć video snimke, dala je pregled jubilarne godine i slavlja naše stogodišnje prisutnosti na sjevernoameričkom tlu. S. Therese Ann Quigney prezentacijom u Power Pointu, naglasak je stavila na dijeljenje franjevačkih vrjednota i ideja. S. Lois Prebil, OSF iz Jolieta pomagala je pri razmišljanju i diskusiji o našim nadama i našim vrijednotama. Svetu misu slavio je o. Kurt Hartrich, OFM, provincije St. Louis. Dan smo završile zajedničkim blagovanjem.

Svetkovinu Krista Kralja proslavile smo u Lemontu zajedno sa sestrama iz drugih naših zajednica iz Lemonta, Jolieta i Chicaga. Za vrijeme slavlja Gospodin je k sebi u vječni pokoj pozvao našu dragu s. Bernadine Hecimovich. Dana 25. studenoga, poslije svete mise za pokojne, koju je slavio o Blasé Chemazar, OFM, zajedno s fra Anthonyjem Dosenom, CM i fra Lawrenceom Frankovichom, OFM, slijedio je ukop na groblju St. Alphonsus u Lemontu.

Uobičajenu božićnu večer, 7. prosinca, započeli smo molitvom Večernje i devetnicom Bezgrješnom Začeću BDM. Za vrijeme objeda slušale smo prigodne melodije koje je na harfi svirao jedan glazbenik. Svaka sestra dobila je po jedan mali dar. Večer smo završili pjevanjem božićnih pjesama na engleskom, hrvatskom i slovenskom jeziku.

Dana 20. prosinca u molitvi devetnice pred Božić pridružila nam se zajednica naših pridruženih članova. Oni će se ponovno okupiti na pobožnost križnoga puta 5. ožujka i na studijski vikend.

Kraj tjedna, 15. do 17. siječnja, iskoristile smo za razmišljanje i razgovor o molitvi u životu sv. Franje i sv. Klare te smo se obogatile iskustvom franjevačkog života.

Godišnja svečanost Mt. Assisi Academy bila je 5. veljače. Tom prigodom dvije naše sestre primile su nagrade: s. Kathleen Vugrinovich nagradu za životno djelo, a s. Maria Goretti

Domovich nagradu *Duh Mt. Assisi*. Nagrade su primili i brojni laici koji pomažu našu Akademiju.

Dana 6. veljače 2010. imale smo Dan zajednice u Alvernia Manor. Tema dana bila je "Raspoznavanje, slavljenje i ostvarivanje naših mogućnosti". U malim skupinama, uz pomoć s. Lois Prebl, OSF, formulirale smo pitanja za raspravu na našem provincijalnom kapitulu u travnju. S. Patricia nam je predstavila simbol našega kapitula. Jedanaest riječi koje okružuju simbol plod su prethodnih dana zajednice. Riječi su: potvrda (afirmacija), vrednovanje, pouzdanje, prihvatanje, uvažavanje, sestre, poniznost, dobrota, molitva, darovi, zahvalnost. S. Barbara objasnila je svaku od tih riječi navodima Konstitucija. Potom je s. Patricia predala svakoj sestri naš simbol i zamolila da ga nose za vrijeme kapitula pa i u drugim prilikama. Msgr. Peter Sartain, biskup iz Jolieta, euharistijskim slavljem završio je dan.

U vaše molitve preporučujemo slavlje našeg redovitog provincijalnog kapitula, od 4. do 9. travnja 2010. godine.

Želimo vam svet i sretan Uskrs! Neka nas sve zajedno i svaku pojedinačno blagoslovi Uskrslji Krist.

s. M. Jimene Alviani

IZ MOSTARSKE PROVINCije

Drage sestre! Sve vas radosno pozdravljam pozdravom mira i dobra!

Nekoliko zadnjih mjeseci događaji u našoj Provinciji bili su u znaku "novosti života".

Naša nova kuća u Ljubuškom u koju su sestre uselile početkom listopada sve je ljepša i življa. Na blagdan Krista Kralja, prof. dr. don Tomo Vukšić, generalni vikar Mostarsko-duvanjske i trebinjsko-mrkanske biskupije, obavio je liturgijski blagoslov kapelice i oltara u novoj kući u Ljubuškom. Dana 3. siječnja na spomendan Presvetog Imena Isusova, naslovnika kapelice, mjesni biskup msgr. dr. Ratko Perić pohodio je sestre u novouseljenoj kući i slavio sv. misu. U misnom slavlju sudjelovalo je dvadesetak sestara zajedno s provincijskom predstojnicom s. Jelenkom Puljić. Nakon euharistijskoga slavlja nastavljeno je zajedništvo sestara s biskupom u blagovalištu uz objed i razgovor.

Na blagdan Svetе obitelji proslavile smo naslovnika naše Provincije. U samostanu sestara u Mostaru euharistijsko slavlje predvodio je fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM. Zajedništvo je nastavljeno nakon euharistijskoga slavlja u prostorijama sestarskog blagovališta, uz razgovor i pjesmu.

Dan posvećenoga života proslavile smo u ozračju zajedništva svih Bogu posvećenih osoba s područja Mostarsko-duvanjske i trebinjsko-mrkanske biskupije. U mostarskoj prvostolnici Marije Majke Crkve slavljena je sv. misa na kojoj su sudjelovali redovnici i redovnice različitih redova i Družbi: franjevci, karmelićani, sestre milosrdnice, franjevke, karmelićanke, anđele, sestre Služavke Malog Isusa. Uvijek je to prigoda za iskustvo ljepote i bogatstva različitosti Crkve.

Redoviti Provincijski radni i izborni kapitol slavile smo u veljači. *Tražimo najprije Kraljevstvo Božje* – bila je misao vodilja kapitula koji je zasjedao od 3. do 7. veljače u

samostanu sestara u Bijelome Polju. Prvi dan slavlja kapitula bio je dan molitve i sabranosti, dan duhovne obnove. Fra Nikola Vukoja, franjevac provincije svetog Ćirila i Metoda iz Zagreba, govorio je o franjevačkim oznakama slavlja provincijskog kapitula te o ozračju i duhu koji su nužni u radu kapitula. Tako su se sestre kapitularke imale prigodu duhovno pripremiti za slavlje radnog i izbornog kapitula. Kapitul je otvorila vrhovna predstojnica s. Natalija Palac koja je predsjedala izbornim kapitulom, a sveukupno su bile nazočne 32 sestre, članice Kapitula. U svom pozdravnom govoru provincijska predstojnica s. Jelenka Puljić izrazila je želju da slavlje ovoga kapitula bude duhovski događaj kako bismo bile sposobne čuti i razumjeti poticaje Duha tražeći u svemu najprije Kraljevstvo Božje. Otvarajući slavlje Kapitula, vrhovna predstojnica s. Natalija Palac, u svom pozdravnom govoru okupljenim sestrama govorila je o tomu što kapitul jest i što bi trebao biti u životu jedne redovničke ustanove. Pozivajući se na crkvene dokumente o redovništvu posebno je istaknula ulogu kapitula i ulogu onih kojima je u zajednici povjereno vodstvo.

Izborni kapitul bio je dana 6. veljače kada je izabrana nova provincijska uprava za naredno šestogodište:

- s. Franka Bagarić*, provincijska predstojnica
- s. Zdenka Kozina*, provincijska zamjenica i prva savjetnica
- s. Robertina Barbarić*, druga savjetnica
- s. Leopoldina Kovačević*, treća savjetnica
- s. Mila Sesar*, četvrta savjetnica

I ovom prigodom zahvaljujemo svim sestrama koje su tijek slavlja kapitula pratile molitvom i svima koje su uputile čestitke novoj provincijskoj upravi.

Sa željom da korizmeno vrijeme bude svakoj od nas prigoda da otvorimo srce Križu i tako dopustimo da Uskrslji živi u nama, želim svima blagoslovljene i svjetлом ispunjene uskrsne dane.

s. M. Zdenka Petrović

IZ ARGENTISKE PROVINCije

Drage sestre, srdačno vas sve pozdravljamo iz provincije Sv. Josipa blagoslovljajući Gospodina što nam je darovao sestre s kojima možemo podijeliti svoje radosti i poteškoće.

Svakoj želimo mir i dobro, darove Uskrsnuloga Gospodina. Neka svjetlo Krista Gospodina ostane u našim zajednicama, prosvijetli nam srca, ispuni ih radošću i mirom da uzmognemo biti vjerodostojnim svjedocima Kristova Uskrsnuća!

I dok je na sjevernoj polutki iznimno hladno s obiljem snijega, ovdje kod nas temperatura dostiže više od 40 stupnjeva.

Na blagdan Prikazanja Gospodinova, 2. veljače, u našoj provincijalnoj kući radosno smo proslavile 25. obljetnicu redovničkoga života triju sestara: s. Isabel Fernández, s. Cristine Silva i s. Susane Roldán. Zahvaljujemo Gospodinu za svaku od njih i za godine darovane Bogu i braći u različitim apostolskim djelatnostima.

Početkom ožujka, unatoč nekim poteškoćama i brojnim premještajima sestara, s velikim oduševljenjem započele smo novu školsku godinu. Kristu Učitelju predajemo naše odgojne zajednice i nastavničko osoblje.

Na blagdan sv. Josipa, zaštitnika Provincije, bit će primljene u postulaturu tri kandidatkinje: Sonia Díaz, Sara Haydée García i Liz Teresa García. Molite s nama za njihovu ustrajnost.

Mir i Dobro!

s. M. Ruth Mendoza

IZ BOSANSKO-HRVATSKE PROVINCIJE

Mir vam i dobro, drage sestre, iz Provincije sestara Prečistog Srca Marijina.

Želimo s vama podijeliti nekoliko važnijih događaja koji su se u posljednje vrijeme odvijali na crkvenom i društvenom planu. Na nekim događajima smo i mi sudjelovale. Svakako, ovi događaji daju dinamičnost zajednici i pojedincu te obogaćuju naš svakodnevni život.

Božićne i novogodišnje blagdane proslavile smo u krugu naših redovničkih i župnih zajednica. Na Božić, sestre u provincijalnoj kući u Sarajevu, u popodnevним satima posjetio je kardinal Vinko Puljić. Svim sestrama Zajednice uputio je iskrene čestitke za Božić i Novu godinu. Dva dana kasnije, na blagdan sv. Ivana apostola, našu zajednicu sestara u provincijalnoj kući posjetio je apostolski nuncij u BiH, mons. Alessandro D'Errico. Tom prigodom nuncij je u našoj kapeli predslavio euharistijsko slavlje u zajedništvu s fra Lovrom Gavranom, provincijalom Bosne Srebrenе i fra Mirkom Majdandžićem, definitorom. Posebno smo molili za našu Provinciju na čelu sa s. Ivankom Mihaljević koja je toga dana slavila imandan. Nakon svete mise slavljeničko ozrače nastavilo se u blagovaonici zajedničkim objedom, ugodnim razgovorom i pjesmom.

Sestra Ivanka Mihaljević, provincijska predstojnica, i s. Kata Karadža, zamjenica provincijske predstojnice, prisustvovali su u Sarajevu na prijemu koji su članovi Predsjedništva BiH organizirali prilikom vjerskih i novogodišnjih blagdana. Isto tako sudjelovale smo i na molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana koja se svake godine intenzivnije obilježava na našim prostorima.

Na dan Bogojavljenja, 6. siječnja, blagoslovljena je naša kuća i kapela u Gornjem Prekrižju u Zagrebu. Euharistijsko slavlje kao i obred blagoslova predslavio je mons. dr. Vlado Košić, novoimenovani biskup Sisačke biskupije. Za naslovnika kapele izabrale smo svetkovinu Bogojavljenja. Ta kuća bila je obiteljska kuća Stanka i Danice Novak. Svoj dom, bračni par Novak želio je ostaviti sestrama sa željom da se sestre za njih brinu do smrti. Kroz nepuno desetljeće naše su sestre boravile u kući i brinule se za pokojnu Danicu. Kuća će služiti sestrama kao kuća mira, molitve i povlačenja. Želimo da bude mjesto gdje će sestre, usred užurbanosti i izazova života, moći zastati i nalaziti mjesto za poklon i predanje Bogu.

U tijeku je vizitacija provincijske predstojnice s. Ivanke Mihaljević. Sestra Ivanka će upriličiti osobne i zajedničke susrete u svakoj zajednici, a posebnu pažnju posvetit će predstojećem provincijskom radnom kapitolu.

Na blagdan Prikazanja Gospodinova obilježen je Dan posvećenog života u biskupijskim središtima u Bosni i Hercegovini i u Hrvatskoj. Naše sestre sudjelovale su na euharistijskim slavlјima, procesijama i svečanim akademijama.

Krajem veljače u Sarajevu naša provincijska predstojnica s. Ivanka Mihaljević izabrana je za predsjednicu Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine.

U tijeku je priprema provincijskog radnog kapitula koji ćemo slaviti u Bugojnu početkom svibnja ove godine. Na kapitulu ćemo izraditi Provincijski plan i Pravilnik provincijskog kapitula te razmatrati i druga važna pitanja o kojima se govorilo na prethodnom provincijskom kapitulu.

Dana 5. siječnja u našoj kući na Gorici u Livnu preminula je s. Agata Barun. Dan poslije, svetu misu zadušnicu u samostanskoj crkvi sv. Petra i Pavla predslavio je fra Marko Semren, gvardijan. Pokopana je na groblje sv. Mihovila na Gorici u Livnu.

Ulazimo u korizmeno vrijeme, vrijeme koje nas poziva na povratak Bogu, pokoru i obraćenje. Neka nam ti dani budu blagoslovjeni i ispunjeni predanim hodom za Kristom. Sretan i radostan Uskrs!

Vaše sestre iz Sarajeva

s. M. Kata Karadža

IZ AUSTRIJSKO-KORUŠKE PROVINCije

Svako godišnje doba ima u sebi nešto lijepo – tako i zima. Ljepotu zime ne čini samo snijeg koji mnoge razveseli, osobito djecu i ljubitelje zimskoga sporta. Spokojan mir i tišina zimskih dana spušta se na dušu tihu i nježnu, poput snježnih pahuljica na uspavanu zemlju, koja pod snježnim plaštem prikuplja novu snagu, kako bi na proljeće iz nje iskljiao novi život.

Čovjek živi i osjeća s prirodom, jer oboje su djelo istoga Tvorca. Teži i čezne za nečim što bi mu donijelo mir, radošću mu ispunilo srce i ospособilo ga za novi početak, dajući mu novi polet k vrhuncima.

U mjesecu studenome takvo nešto doživjeli su krizmanici naše župe. Pod duhovnim vodstvom našega župnika o. Hanzija i s. Andreje, u Marjetinom domu u Šmarjeti, otkrivali su ljepotu i dubinu Božje riječi; u nadi da će ih ovo utvrđivati u vjeri i usmjeravati na pravi put.

Sličan cilj imao je i naš božićni susret 29. i 30. prosinca 2009. u provincijalnoj kući u Celovcu/Klagenfurtu. S temom: "Duhovna priprava za izborni kapitol prema franjevačkim vrijednotama", s. Bernardka Stopar, provincijalna zamjenica mariborske provincije, nastojala je probuditi u nama prvotni žar, kako bismo u vjernosti i predanju bile spremne uvijek iznova započinjati - živjeti evanđelje mira u radosti.

Za pripremu dana molitve za duhovna zvanja u mjesecu siječnju izabrana je zajednica sestara u provincijalnoj kući. Pridružile su nam sestre svih triju podružnica, a također i vjernici iz bliza i iz daleka. Klanjajući pred Presvetim, zatim slaveći euharistijsku žrtvu, molili smo Gospodina da se obazre i na potrebe Crkve u Koruškoj.

U tu svrhu naš biskup dr. Alojz Schwarz pozvao je nekoliko sestara, predstavnice različitih Družbi u biskupijski dom, da zajedno razmišljaju i izmijene ideje o tome kako pristupati k mladima i oduševiti ih za duhovni poziv te im pomoći da se za nj odluče.

Mi redovnice i redovnici zajedno s našim biskupom dr. Alojzom Schwarzom proslavili smo Dan posvećenoga života u biskupijskom odgojnem domu u Sv. Jurju. Najprije smo pažljivo saslušali nagovor našega duhovnog pastira, kojim nas je potaknuo na pomirenje s nama samima, s bližnjima i s Bogom, a potom smo, svečano moleći Večernju zahvalili Bogu za dar zvanja. Za vrijeme večere na koju nas je pozvao gospodin biskup, produbili smo i učvrstili naše bratsko-sestrinsko zajedništvo.

Svima srdačan pozdrav iz Koruške!

s. M. Ambrozija Potočnik